Downloaded via the EU tax law app / web

Kaw?a C-210/06

Cartesio Oktató és Szolgáltató bt

(talba g?al de?izjoni preliminari mressqa mis-Szegedi Ítél?tábla)

“Trasferiment tal-uffi??ju rre?istrat ta’ kumpannija fi Stat Membru li mhuwiex dak fejn ?iet inkorporata — Talba g?all-emenda tal-indikazzjoni dwar l-uffi??ju rre?istrat fir-re?istru tal-kumpanniji — Rifjut — Appell minn de?i?joni ta’ qorti inkarigata bi?-?amma tar-re?istru tal-kumpanniji — Artikolu 234 KE — Rinviju g?al de?i?joni preliminari — Ammissibbiltà — Kun?ett ta’ ‘qorti jew tribunal’ — Kun?ett ta’ ‘qorti jew tribunal ta’ Stat Membru li kontra d-de?i?jonijiet tieg?u ma jkun hemm ebda rimedju ?udizzjarju ta?t il-li?i nazzjonali’ — Appell minn de?i?joni li tordna rinviju g?al de?i?joni preliminari — Setg?a tal-qorti tal-appell li t?assar din id-de?i?joni — Libertà ta’ stabbiliment — Artikoli 43 KE u 48 KE ”

Sommarju tas-sentenza

1. *Domandi preliminari — Kaw?a mressqa quddiem il-Qorti tal-?ustizzja — Qorti nazzjonali fis-sens tal-Artikolu 234 KE — Kun?ett*

(Artikolu 234 KE)

2. *Domandi preliminari — Ammissibbiltà — Limiti*

(Artikolu 234 KE)

3. *Domandi preliminari — Kaw?a mressqa quddiem il-Qorti tal-?ustizzja — Obbligu ta’ rinviju*

(it-tielet paragrafu tal-Artikolu 234 KE)

4. *Domandi preliminari — Kaw?a mressqa quddiem il-Qorti tal-?ustizzja — ?urisdizzjoni tal-qrati nazzjonali*

(Artikolu 234 KE)

5. *Moviment liberu tal-persuni — Libertà ta’ stabbiliment*

(Artikoli 43 KE u 48 KE)

1. Qorti li quddiemha tressaq appell minn de?i?joni ta’ qorti inkarigata bi?-?amma tar-re?istru tal-kumpanniji li ?a?det applikazzjoni g?all-emenda ta’ indikazzjoni f’dan ir-re?istru g?andha ti?i kkwalifikata b?ala qorti jew tribunal li jista’ jressaq talba g?al de?i?joni preliminari skont l-Artikolu 234 KE, minkejja l-fatt li la d-de?i?joni ta’ din il-qorti u lanqas l-e?ami ta’ dan l-appell mill-qorti tar-rinviju ma jse??u fil-kuntest ta’ pro?edura kontradittorja.

Fil-fatt, g?alkemm meta ta?ixxi b?ala awtorità amministrattiva ming?ajr fl-istess ?in ma tkun mitluba tirrisolvi kaw?a, qorti inkarigata bi?-?amma ta’ re?istru ma tistax titqies li qed te?er?ita funzjoni ?udizzjarja, min-na?a l-o?ra, qorti adita b’appell minn de?i?joni ta’ qorti inferjuri inkarigata bi?-?amma ta’ re?istru tal-kumpanniji li tirrifjuta li tilqa’ tali applikazzjoni g?al re?istrazzjoni, u li huwa inti? g?all-annullament ta’ din id-de?i?joni li allegatament taffettwa ?a?in dritt tal-applikant, hija adita b’kaw?a u te?er?ita funzjoni ?udizzjarja. G?aldaqstant, f’ka? b?al dan, il-qorti li tidde?iedi

fl-appell g?andha, fil-prin?ipju, tkun ikkunsidrata b?ala qorti jew tribunal fis-sens tal-Artikolu 234 KE, li tista' tag?mel domanda preliminari lill-Qorti tal-?ustizzja.

(ara l-punti 57-59, 63 u d-dispo?ittiv 1)

2. Id-domandi dwar l-interpretazzjoni tad-dritt Komunitarju mag?mula mill-qorti nazzjonali fil-kuntest le?i?lattiv u fattwali li hija tiddefinixxi ta?t ir-responsabbiltà tag?ha, u li mhuwiex il-kompitu tal-Qorti tal-?ustizzja li tivverifika l-e?attezza tieg?u, igawdu minn pre?unzjoni ta' rilevanza. Il-Qorti tal-?ustizzja tista' tirrifjuta li tidde?iedi talba g?al de?i?joni preliminari mressqa minn qorti nazzjonali biss jekk ikun jidher b'mod ?ar li l-interpretazzjoni tad-dritt Komunitarju mitluba m'g?andha l-ebda rabta mal-fatti jew mas-su??ett tal-kaw?a prin?ipali, meta l-problema tkun ta' natura ipotetika jew meta l-Qorti tal-?ustizzja ma jkollhiex l-elementi ta' fatt u ta' dritt ne?essarji sabiex tirrispondi b'mod utli g?ad-domandi li jsirulha.

Din il-pre?unzjoni ta' rilevanza mhijiex ikkonfutata mill-fatt li, f'dak li jirrigwarda domanda preliminari dwar il-kwalifika ta' qorti b?ala qorti jew tribunal li kontra d-de?i?jonijiet tieg?u ma jkunx hemm rimedju ?udizzjarju skont il-li?i nazzjonali fis-sens tat-tielet paragrafu tal-Artikolu 234 KE, din il-qorti di?à ressqet id-domanda preliminari tag?ha lill-Qorti tal-?ustizzja. Ikun kuntrarju g?all-ispirtu ta' kooperazzjoni li g?andu jkun hemm fir-relazzjonijiet bejn il-qrati nazzjonali u l-Qorti tal-?ustizzja, kif ukoll g?ar-rekwi?iti tal-ekonomija tal-?udizzju jekk jintalab li qorti nazzjonali g?andha l-ewwel tressaq talba g?al de?i?joni preliminari li tqajjem biss il-kwistjoni ta' jekk din il-qorti taqax ta?t dawk imsemmija fit-tielet paragrafu tal-Artikolu 234 KE qabel ma eventwalment tag?mel, sussegwentement u permezz tat-tieni talba g?al de?i?joni preliminari, domandi dwar id-dispo?izzjonijiet tad-dritt Komunitarju relatati mal-mertu tal-kaw?a mressqa quddiemha.

Din il-pre?unzjoni ta' rilevanza lanqas mhija kkonfutata f'sitwazzjoni ta' in?ertezza dwar in-natura ipotetika tal-kwistjoni. Ikun hemm tali in?ertezza meta l-provi li l-Qorti tal-?ustizzja g?andha sabiex tidde?iedi fuq l-eventwali inkompatibbiltà ta' li?i nazzjonali li tirregola appell minn de?i?joni li tordna rinviju g?al de?i?joni preliminari mal-Artikolu 234 KE, ma jippermettux li ji?i kkonstatat li din id-de?i?joni ma kinitx jew ma tistax iktar tkun is-su??ett ta' appell, u, g?alhekk, saret *res judicata*, f'liema ka? il-kwistjoni ta' din l-inkompatibbiltà tkun effettivament ta' natura ipotetika.

(ara l-punti 67, 70, 73, 83-86)

3. Qorti li d-de?i?jonijiet tag?ha mog?tija fil-kuntest ta' kaw?a jistg?u jkunu s-su??ett ta' appell fil-kassazzjoni, ma tistax tkun ikkwalifikata b?ala qorti jew tribunal li kontra d-de?i?jonijiet tieg?u ma jkunx hemm rimedju ?udizzjarju skont il-li?i nazzjonali, fis-sens tat-tielet paragrafu tal-Artikolu 234 KE, inklu? meta s-sistema pro?edurali li fil-kuntest tag?ha din il-kaw?a trid ti?i de?i?a timponi restrizzjonijiet fir-rigward tan-natura tal-motivi li jistg?u ji?u invokati quddiem tali qorti, li g?andhom jallegaw ksur tal-li?i.

Fil-fatt, tali restrizzjonijiet, b?an-nuqqas ta' effett sospensiv tal-appell fil-kassazzjoni, m'g?andhomx b?ala effett li j?a??du lill-partijiet li dehru quddiem qorti li d-de?i?jonijiet tag?ha huma su??etti g?al tali appell mill-possibbiltà li je?er?itaw b'mod effettiv id-dritt tag?hom li jressqu dan l-appell mid-de?i?joni ta' din l-a??ar qorti li tidde?iedi fuq din il-kwistjoni. G?alhekk, dawn ir-restrizzjonijiet u dan in-nuqqas ta' effett sospensiv ma jimplikawx li din g?andha tkun ikkwalifikata b?ala qorti li tag?ti de?i?joni li ma tistax ti?i appellata.

(ara l-punti 77-79 u d-dispo?ittiv 2)

4. Fil-pre?enza ta' regoli nazzjonali dwar id-dritt ta' appell minn de?i?joni li tordna rinviju g?al de?i?joni preliminari, li jipprovdu li l-kaw?a prin?ipali kollha tibqa' pendenti quddiem il-qorti tar-rinviju filwaqt li d-de?i?joni tar-rinviju biss tkun is-su??ett ta' appell limitat, it-tieni paragrafu tal-

Artikolu 234 KE g?andu ji?i interpretat fis-sens li l-?urisdizzjoni li din id-dispo?izzjoni tat-Trattat tag?ti lil kull qorti nazzjonali sabiex tag?mel rinviju g?al de?i?joni preliminari quddiem il-Qorti tal-?ustizzja ma tistax titqieg?ed inkwistjoni bl-applikazzjoni ta' tali regoli, li jippermettu lill-qorti adita bl-appell tbiddel id-de?i?joni li tordna rinviju g?al de?i?joni preliminari quddiem il-Qorti tal-?ustizzja, twarrab dan ir-rinviju u tordna lill-qorti li tkun tat din id-de?i?joni tkompli bil-pro?eduri legali nazzjonali li kienu ?ew sospi?i.

Fil-fatt, g?alkemm l-Artikolu 234 KE ma jipprekludix li d-de?i?jonijiet ta' qorti jew tribunal nazzjonali, li d-de?i?jonijiet tieg?u jistg?u jkunu su??etti g?al rimedju ?udizzjarju skont il-li?i nazzjonali, li jirrinvijaw domanda g?al de?i?joni preliminari lill-Qorti tal-?ustizzja, jibqg?u su??etti g?ar-rimedji ?udizzjarji normali previsti mil-li?i nazzjonali, l-e?itu ta' dan l-appell, madankollu, ma jistax jillimita l-?urisdizzjoni li l-Artikolu 234 KE jag?ti lil din il-qorti biex tag?mel rinviju lill-Qorti tal-?ustizzja jekk hija tikkunsidra li kaw?a pendenti quddiemha tqajjem kwistjonijiet ta' interpretazzjoni ta' dispo?izzjonijiet tad-dritt Komunitarju li je?tie?u de?i?joni minn din tal-a??ar.

Barra minn dan, f'sitwazzjoni fejn kaw?a tinsab g?at-tieni darba pendenti quddiem qorti tal-ewwel istanza wara li de?i?joni mog?tija minnha tkun ?iet annullata minn qorti tal-a??ar istanza, din il-qorti tal-ewwel istanza tibqa' libera li tag?mel rinviju lill-Qorti tal-?ustizzja skont l-Artikolu 234 KE minkejja l-e?istenza ta' regola fil-li?i nazzjonali li torbot lill-qrati fir-rigward tal-evalwazzjoni tal-punti ta' dritt mag?mula minn qorti superjuri.

Fil-ka? ta' applikazzjoni ta' regoli nazzjonali dwar id-dritt ta' appell minn de?i?joni li tordna rinviju g?al de?i?joni preliminari, li jipprovdu li l-kaw?a prin?ipali kollha tibqa' pendenti quddiem il-qorti tar-rinviju filwaqt li d-de?i?joni tar-rinviju biss tkun su??etta g?al appell limitat, is-setg?a awtonoma li tirreferi kaw?a lill-Qorti tal-?ustizzja li l-Artikolu 234 KE jag?ti lill-ewwel qorti tkun mheddha jekk, billi temenda d-de?i?joni li tordna r-rinviju g?al de?i?joni preliminari, billi twarrabha u billi tordna lill-qorti li tat din id-de?i?joni tkompli bil-pro?eduri sospi?i, il-qorti tal-appell tkun tista' tipprekludi lill-qorti tar-rinviju milli te?er?ita s-setg?a, mog?tija lilha mit-Trattat KE, li tag?mel rinviju g?al de?i?joni preliminari lill-Qorti tal-?ustizzja.

Fil-fatt, skont l-Artikolu 234 KE, l-evalwazzjoni tar-rilevanza u tal-b?onn tad-domanda preliminari taqa', fil-prin?ipju, ta?t ir-responsabbiltà biss tal-qorti li tordna r-rinviju g?al de?i?joni preliminari, su??ett g?all-verifika limitata mag?mula mill-Qorti tal-?ustizzja. G?alhekk, hija din il-qorti tar-rinviju li g?andha tislet il-konsegwenzi minn sentenza mog?tija fil-kuntest ta' appell mid-de?i?joni li tordna r-rinviju g?al de?i?joni preliminari u, b'mod partikolari, li tikkonkludi jew li huwa me?tie? li ??omm it-talba tag?ha g?al de?i?joni preliminari, jew li temendaha jew li tirtiraha.

Minn dan jirri?ulta li, f'sitwazzjoni fejn jista' ji?i ppre?entat appell mid-de?i?joni tal-qorti tar-rinviju li tag?mel domanda preliminari, il-Qorti tal-?ustizzja g?andha, anki fl-interess ta?-?arezza u ta?-?ertezza legali, i??omm ma' din id-de?i?joni li ordnat ir-rinviju g?al de?i?joni preliminari, li g?andha tipprodu?i l-effetti tag?ha sakemm ma tkunx ?iet irrevokata jew emendata mill-qorti li tkun tatha, billi din il-qorti biss tista' tidde?iedi dwar tali revoka jew dwar tali emenda.

(ara l-punti 93-98 u d-dispo?ittiv 3)

5. Fl-istat attwali tad-dritt Komunitarju, l-Artikoli 43 KE u 48 KE g?andhom ji?u interpretati fis-sens li ma jipprekludux li?i ta' Stat Membru li tipprekludi lil kumpannija inkorporata skont id-dritt nazzjonali ta' dan l-Istat Membru milli tittrasferixxi l-uffi??ju rre?istrat tag?ha fi Stat Membru ie?or filwaqt li ??omm l-istatus tag?ha ta' kumpannija rregolata mid-dritt nazzjonali tal-Istat Membru li skont il-li?i tieg?u ?iet inkorporata.

Fil-fatt, skont l-Artikolu 48 KE, fin-nuqqas ta' definizzjoni uniformi mog?tija mid-dritt Komunitarju tal-kumpanniji li jistg?u jibbenefikaw mid-dritt ta' stabbiliment abba?i ta' kriterju wie?ed ta' rabta li

jiddetermina d-dritt nazzjonali applikabbli g?al kumpannija, il-kwistjoni jekk l-Artikolu 43 KE japplikax g?al kumpannija li tinvoka l-libertà fundamentali stabbilita minn dan l-artikolu, b?al dik dwar jekk persuna fi?ika hijiex ?ittadin ta' Stat Membru li tista', b'hekk, tibbenefika minn din il-libertà, tikkostitwixxi kwistjoni preliminari li, fl-istat attwali tad-dritt Komunitarju, tista' ting?ata risposta biss mid-dritt nazzjonali applikabbli. G?alhekk huwa biss jekk ji?i vverifikat li din il-kumpannija tibbenefika effettivament mil-libertà ta' stabbiliment fid-dawl tal-kundizzjonijiet stabbiliti fl-Artikolu 48 KE li tqum il-kwistjoni jekk din il-kumpannija tinstabx quddiem restrizzjoni g?al din il-libertà fis-sens tal-Artikolu 43 KE.

G?alhekk, Stat Membru jgawdi l-fakultà li jiddefinixxi kemm l-element ta' rabta mitlub minn kumpannija sabiex din tkun tista' ti?i kkunsidrata b?ala inkorporata skont id-dritt nazzjonali tieg?u u li tista', g?alhekk, tibbenefika mid-dritt ta' stabbiliment kif ukoll dak mitlub sabiex dan l-istatus jin?amm sussegwentement. Din il-fakultà tinkludi l-possibbiltà, g?al dan l-Istat Membru, li ma jippermettix lil kumpannija rregolata mid-dritt nazzjonali tieg?u li ??omm dan l-istatus meta hija jkollha l-intenzjoni ter?a' torganizza ru?ha fi Stat Membru ie?or billi tittrasferixxi l-uffi??ju rre?istrat tag?ha fit-territorju ta' dan l-a??ar Stat, u b'hekk tikser l-element ta' rabta previst mid-dritt nazzjonali tal-Istat Membru li skont il-li?i tieg?u ?iet inkorporata.

Barra minn hekk, il-li?ijiet u l-akkordji fil-qasam tad-dritt tal-kumpanniji msemmija, rispettivament, fl-Artikoli 44(2)(g) KE u 293 KE g?adhom, sal-lum, ma ttrattawx id-differenza fil-li?ijiet nazzjonali dwar il-post ta' rabta tal-kumpanniji u g?alhekk g?adhom ma temmewhiex. G?alkemm ?erti regolamenti, b?ar-Regolament Nru 2137/85, dwar il-Gruppi Ewropej b'Interess Ekonomiku, ir-Regolament Nru 2157/2001, dwar l-Istatut ta' Kumpannija Ewropea, u r-Regolament Nru 1435/2003, dwar l-Istatut g?al So?jetà Kooperattiva Ewropea, adottati fuq il-ba?i tal-Artikolu 308 KE, effettivament jipprevedu sistema li tippermetti lill-entitajiet ?uridi?i ?odda li huma jistabbilixxu li jittrasferixxu l-uffi??ju rre?istrat tag?hom u, g?alhekk, anki l-uffi??ju veru tag?hom, li t-tnejn li huma g?andhom fil-fatt ikunu jinstabu fl-istess Stat Membru, fi Stat Membru ie?or ming?ajr ma jing?ata lok la g?ax-xoljiment tal-persuna ?uridika ori?inali u lanqas g?all-?olqien ta' persuna ?uridika ?dida, dan it-trasferiment, madankollu, jinvolvi ne?essarjament bidla f'dak li jirrigwarda d-dritt nazzjonali applikabbli g?all-entità li tag?mel tali trasferiment.

Meta kumpannija tkun trid tittrasferixxi biss l-uffi??ju veru tag?ha minn Stat Membru g?al ie?or filwaqt li tibqa' kumpannija skont id-dritt nazzjonali, u g?alhekk ming?ajr bidla f'dak li jirrigwarda d-dritt nazzjonali applikabbli g?aliha, l-applikazzjoni *mutatis mutandis* ta' dawn ir-regolamenti fl-ebda ka? ma tista' twassal g?ar-ri?ultat mixtieq f'sitwazzjoni tali.

(ara l-punti 109, 110, 114, 115, 117, 119 u d-dispo?ittiv 4)

SENTENZA TAL-QORTI TAL-?USTIZZJA (Awla Manja)

16 ta' Di?embru 2008 (*)

"Trasferiment tal-uffi??ju rre?istrat ta' kumpannija fi Stat Membru li mhuwiex dak fejn ?iet inkorporata ? Talba g?all-emenda tal-indikazzjoni dwar l-uffi??ju rre?istrat fir-re?istru tal-kumpanniji ? Rifjut ? Appell minn de?i?joni ta' qorti inkarigata bi?-?amma tar-re?istru tal-kumpanniji ? Artikolu 234 KE ? Rinviju g?al de?i?joni preliminari ? Ammissibbiltà – Kun?ett ta'

‘qorti jew tribunal’ ? Kun?ett ta’ ‘qorti jew tribunal ta’ Stat Membru li kontra d-de?i?jonijiet tieg?u ma jkun hemm ebda rimedju ?udizzjarju ta?t il-li?i nazzjonali’ ? Appell minn de?i?joni li tordna rinviju g?al de?i?joni preliminari – Setg?a tal-qorti tal-appell li t?assar din id-de?i?joni – Libertà ta’ stabbiliment ? Artikoli 43 KE u 48 KE”

Fil-Kaw?a C-210/06,

li g?andha b?ala su??ett talba g?al de?i?joni preliminari skont l-Artikolu 234 KE, imressqa mis-Szegedi Ítél?tábla (l-Ungerija), permezz ta’ de?i?joni tal-20 ta’ April 2006, li waslet fil-Qorti tal-?ustizzja fil-5 ta’ Mejju 2006, fil-kaw?a li tirrigwarda lil

Cartesio Oktató és Szolgáltató bt,

IL-QORTI TAL-?USTIZZJA (Awla Manja),

komposta minn V. Skouris, President, P. Jann, C. W. A. Timmermans (Relatur), A. Rosas, K. Lenaerts, A. Ó Caoimh u J.-C. Bonichot, Presidenti ta’ Awla, K. Schiemann, J. Makarczyk, P. K?ris, E. Juhász, L. Bay Larsen u P. Lindh, Im?allfin,

Avukat ?enerali: M. Poiares Maduro,

Re?istratur: B. Fülöp, Amministratur,

wara li rat il-pro?edura bil-miktub u wara s-seduta tal-10 ta’ Lulju 2007,

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ippre?entati:

– g?al Cartesio Oktató és Szolgáltató bt, minn G. Zettwitz u P. Metzinger, ügyvédek,

– g?all-Gvern Ungeri?, minn J. Fazekas u P. Szabó, b?ala a?enti,

– g?all-Gvern ?ek, minn T. Bo?ek, b?ala a?ent,

– g?all-Irlanda, minn D. O’Hagan, b?ala a?ent, assistit minn A. Collins, SC, u minn N. Travers, BL,

– g?all-Gvern tal-Olanda, minn H. G. Sevenster u M. de Grave, b?ala a?enti,

– g?all-Gvern Pollakk, minn E. O?niecka-Tamecka, b?ala a?ent,

– g?all-Gvern Sloven, minn M. Remic, b?ala a?ent,

– g?all-Gvern tar-Renju Unit, minn T. Harris, b?ala a?ent, assistita minn J. Stratford, barrister,

– g?all-Kummissjoni tal-Komunitajiet Ewropej, minn G. Braun u V. Kreuschitz, b?ala a?enti,

wara li semg?et il-konklu?jonijiet tal-Avukat ?enerali, ippre?entati fis-seduta tat-22 ta’ Mejju 2008,

tag?ti l-pre?enti

Sentenza

1 It-talba g?al de?i?joni preliminari tirrigwarda l-interpretazzjoni tal-Artikoli 43 KE, 48 KE u 234 KE.

2 Din it-talba ?iet ippre?entata fil-kuntest ta’ rikors imressaq minn Cartesio Oktató és

Szolgáltató bt (iktar ’il quddiem “Cartesio”), kumpannija stabbilita f’Baja (l-Ungerija), kontra d-de?i?joni li rrifjutat it-talba tag?ha sabiex tikseb ir-re?istrazzjoni fir-re?istru tal-kumpanniji tat-trasferiment tal-uffi??ju rre?istrat tag?ha fl-Italja.

Il-kuntest ?uridiku nazzjonali

Id-dritt fil-qasam tal-pro?edura ?ivili

3 L-Artikolu 10(2) tal-Li?i Nru III tal-1952, dwar il-Kodi?i tal-pro?edura ?ivili (a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény, iktar ’il quddiem il-“Kodi?i tal-pro?edura ?ivili”), jiddisponi:

“Fit-tieni istanza jidde?iedu:

[…]

b) fil-kaw?i li huma ta’ kompetenza tal-qrati re?jonali (jew tal-qorti muni?ipali), il-qrati tal-appell re?jonali.”

4 L-Artikolu 155/A ta’ dan il-kodi?i jipprovdi:

“1) Il-qorti tista’, skont ir-regoli tat-Trattat li jistabbilixxi l-Komunità Ewropea, tressaq talba g?al de?i?joni preliminari lill-Qorti tal-?ustizzja tal-Komunitajiet Ewropej.

2) Il-qorti tressaq talba g?al de?i?joni preliminari lill-Qorti tal-?ustizzja permezz ta’ digriet u permezz ta’ dan stess, tissospendi l-pro?eduri […].

3) Id-digriet tar-rinviju g?al de?i?joni preliminari tista’ tkun su??etta g?al appell. L-ebda appell ma jista’ jitressaq kontra d-digriet li ji??ad talba ta’ rinviju g?al de?i?joni preliminari.

[…]”

5 Skont l-Artikolu 233(1) tal-istess kodi?i:

“Id-de?i?jonijiet mog?tija mill-qrati tal-ewwel istanza huma su??etti g?al appell, sakemm il-li?i ma teskludix dan. […]”

6 L-Artikolu 233/A ta’ dan il-kodi?i jipprovdi:

“Huma su??etti g?al appell, id-digrieti mog?tija fil-kuntest ta’ pro?edura fit-tieni istanza li g?alihom je?isti dritt ta’ appell skont ir-regoli tal-pro?edura tal-ewwel istanza applikabbli […]”

7 L-Artikolu 249/A tal-Kodi?i tal-pro?edura ?ivili jistabbilixxi:

“Id-digriet li ji??ad talba ta’ rinviju g?al de?i?joni preliminari (Artikolu 155/A) mog?tija matul pro?edura fit-tieni istanza huwa su??ett g?al appell.”

8 L-Artikolu 270 ta’ dan il-kodi?i huwa fformulat kif ?ej:

“1) Sakemm mhux stabbilit mod ie?or bil-li?i, il-Legfels?bb Bíróság (Qorti suprema) tista’ sservi b?ala qorti ta’ kassazzjoni. Id-dispo?izzjonijiet ?enerali f’dan il-qasam japplikaw *mutatis mutandis*.

2) Il-partijiet, l-intervenjenti u l-persuni affettwati mid-de?i?joni jistg?u, fir-rigward tal-parti tad-de?i?joni li tag?mel referenza g?alihom, iressqu appell fuq punt ta' li?i biss quddiem il-Legfels?bb Bíróság kontra sentenzi u ordnijiet *res judicata*, fejn je?epixxu ksur tal-li?i.

[…]"

9 L-Artikolu 271(1) ta' dan l-istess kodi?i jiddisponi:

"L-ebda appell quddiem qorti ta' kassazzjoni ma jista' jitressaq:

a) kontra d-de?i?jonijiet li saru *res judicata* fl-ewwel istanza, sakemm il-li?i ma tag?tix din il-possibbiltà;

b) jekk il-parti kkon?ernata ma e?er?itatx id-dritt tag?ha ta' appell u li l-qorti tat-tieni istanza, meta dde?idiet fuq l-appell tal-parti l-o?ra, ikkonfermat id-de?i?joni mog?tija fl-ewwel istanza;

[…]"

10 Skont l-Artikolu 273(3) ta' dan il-kodi?i:

"L-introduzzjoni ta' appell m'g?andhiex effett sospensiv imma, fejn parti hekk titlob, il-Legfels?bb Bíróság tista' e??ezzjonalment tissospendi l-e?ekuzzjoni ta' sentenza. […]"

Id-dritt tal-kumpanniji

11 L-Artikolu 1(1) tal-Li?i Nru CXLIV tal-1997, dwar il-kumpanniji kummer?jali (a gazdasági társaságokról szóló 1997. évi CXLIV. törvény), jiddisponi:

"Din il-li?i tirregola l-istabbiliment, l-organizzazzjoni u l-funzjonament tal-kumpanniji kummer?jali li g?andhom l-uffi??ju rre?istrat tag?hom fit-territorju tal-Ungerija, id-drittijiet, l-obbligi u r-responsabbiltajiet tal-fundaturi u tal-membri (azzjonisti) ta' dawn il-kumpanniji kif ukoll il-konver?joni, l-g?aqdiet u l-qsim […] tal-kumpanniji kummer?jali u x-xoljiment tag?hom."

12 Skont l-Artikolu 11 ta' din il-li?i:

"Il-memorandum u l-artikoli tal-asso?jazzjoni (l-istrument ta' inkorporazzjoni, l-istatuti tal-kumpannija) isemmu:

a) l-isem u l-uffi??ju rre?istrat tal-kumpannija kummer?jali

[…]"

13 L-Artikolu 1(1) tal-Li?i Nru CXLV tal-1997, dwar ir-re?istrazzjoni tal-kumpanniji, reklamar ta' kumpanniji u pro?eduri legali f'materji kummer?jali (a cégnyilvántartásról, a cégnyilvánosságról és a bírósági cégeljárásról szóló 1997. évi CXLV. törvény, iktar 'il quddiem il-"li?i dwar ir-re?istrazzjoni tal-kumpanniji"), jiddisponi:

"Organizzazzjoni kummer?jali […] jew entità ?uridika o?ra ta' natura kummer?jali […], sakemm mhux stabbilit b'mod ie?or minn li?i jew digriet tal-Gvern, hija inkorporata bir-re?istrazzjoni tag?ha fir-re?istru tal-kumpanniji sabiex titwettaq attività kummer?jali bi natura ta' qlig? […]"

14 Skont l-Artikolu 2(1) ta' din il-li?i:

"L-entitajiet ?uridi?i msemmija fl-Artikolu 1 jistg?u jitni??lu fir-re?istru tal-kumpanniji jekk il-li?i

tobbliga jew tag?mel possibbli t-tni??il tag?hom f'dan ir-re?istru."

15 L-Artikolu 11 ta' din il-li?i tipprovdi:

"1) Kumpannija hija mni??la fir-re?istru tal-kumpanniji mill-qorti re?jonali (jew muni?ipali) li ta?ixxi fil-kwalità tag?ha ta' qorti inkarigata bi?-?amma ta' dan ir-re?istru […]

2) […] il-qorti li fit-territorju li fuqu g?andha ?urisdizzjoni jinsab l-uffi??ju rre?istrat ta' kumpannija, hija kompetenti g?ar-re?istrazzjoni ta' din il-kumpannija u g?at-twettiq ta' kull pro?edura o?ra f'din il-li?i li tirrigwarda din il-kumpannija.

[…]"

16 L-Artikolu 12(1) ta' din l-istess li?i jiddisponi:

"L-informazzjoni dwar il-kumpanniji msemmija f'din il-li?i jitni??lu fir-re?istru tal-kumpanniji. G?al kull kumpannija, ir-re?istru jinkludi:

[…]

d) l-uffi??ju rre?istrat tal-kumpannija […]"

17 Skont l-Artikolu 16(1) tal-li?i dwar ir-re?istrazzjoni tal-kumpanniji:

"L-uffi??ju rre?istrat […] g?andu jkun il-post fejn jinsab i?-?entru tal-operazzjonijiet […]"

18 L-Artikolu 29(1) ta' din il-li?i jiddisponi:

"Kull applikazzjoni g?al bidla fl-indikazzjoni tar-re?istrazzjoi ta' kumpannija hija ppre?entata lill-qorti inkarigata bi?-?amma tar-re?istru tal-kumpanniji fi ?mien 30 jum minn dik il-bidla, sakemm il-li?i ma tiddisponix b'mod ie?or."

19 L-Artikolu 34(1) ta' din il-li?i jiddisponi:

"Kull trasferiment tal-uffi??ju rre?istrat ta' kumpannija g?al post li jaqa' fil-?urisdizzjoni ta' qorti o?ra li jkollha r-responsabbiltà biex i??omm ir-re?istru tal-kumpanniji jrid ji?i rre?istrat, b?ala bidla, mal-qorti li jkollha ?urisdizzjoni fi?-?ona tal-uffi??ju rre?istrat pre?edenti. Din tal-a??ar g?andha te?amina l-applikazzjonijiet li g?andhom x'jaqsmu mal-bidliet li jse??u qabel il-bidla tal-uffi??ju rre?istrat u g?andha tapprova t-trasferiment."

Id-dritt internazzjonali privat

20 L-Artikolu 18 tad-Digriet Le?i?lattiv Nru 13 tal-1979 dwar id-dritt internazzjonali privat (a nemzetközi magánjogról szóló 1979. évi 13. törvényerej? rendelet) jiddisponi:

"1) Il-kapa?ità ta' persuna ?uridika, l-istatus tag?ha ta' kummer?jant, id-drittijiet marbuta mal-personalità legali tag?ha u r-relazzjonijiet ?uridi?i bejn il-membri tag?ha huma rregolati mil-li?i personali tag?ha.

2) Il-li?i personali ta' persuna ?uridika hija l-li?i tal-Istat li fih il-persuna ?uridika hija rre?istrata.

3) Jekk il-persuna ?uridika ?iet irre?istrata skont il-li?ijiet ta' iktar minn Stat wie?ed jew jekk ir-re?istrazzjoni […] mhijiex ne?essarja skont il-li?i applikabbli fl-Istat fejn jinsab l-uffi??ju rre?istrat tal-persuna ?uridika, il-li?i personali hija l-li?i tal-Istat tal-uffi??ju rre?istrat.

4) Jekk il-persuna ?uridika m'g?andhiex uffi??ju rre?istrat jew jekk hija g?andha uffi??ju rre?istrat f'iktar minn Stat wie?ed u li l-li?i ta' wie?ed minn dawn l-Istati ma titlobx ir-re?istrazzjoni, il-li?i personali tag?ha hija l-li?i tal-Istat fejn jinsab i?-?entru tal-operazzjonijiet tag?ha."

Il-kaw?a prin?ipali u d-domandi preliminari

21 Cartesio ?iet inkorporata fl-20 ta' Mejju 2004 ta?t il-forma ta' "betéti társaság" (so?jetà in akkomandita) tad-dritt Ungeri?. L-uffi??ju rre?istrat tag?ha ?ie stabbilit f'Baja (L-Ungerija). Hija ?iet irre?istrata fir-re?istru tal-kumpanniji fil-11 ta' ?unju 2004.

22 Il-kumpannija g?andha b?ala so?ju limitat ? li g?andu biss l-obbligu li jipprovdi fondi ? u b?ala so?ju illimitat ? li g?andu responsabbiltà illimitata g?ad-dejn tal-kumpannija ? ?ew? persuni fi?i?i residenti fl-Ungerija u li g?andhom i?-?ittadinanza ta' dan l-Istat Membru. Hija attiva, b'mod partikolari, fil-qasam tar-ri?orsi umani, tas-segretarjat, tat-traduzzjoni, tat-tag?lim u tat-ta?ri?.

23 Fil-11 ta' Novembru 2005, Cartesio ppre?entat applikazzjoni quddiem il-Bács-Kiskun Megyei Bíróság (qorti tar-re?jun ta' Bács-Kiskun), li qed tidde?iedi fil-kwalità tag?ha ta' Cégbíróság (qorti kummer?jali), g?at-trasferiment tal-uffi??ju rre?istrat tag?ha f'Gallarate (L-Italja) u konsegwentement g?all-emenda tal-indikazzjoni dwar l-uffi??ju rre?istrat tag?ha fir-re?istru tal-kumpanniji.

24 Bid-de?i?joni tal-24 ta' Jannar 2006, din l-applikazzjoni ?iet mi??uda min?abba li d-dritt Ungeri? fis-se?? ma jippermettix lil kumpannija inkorporata fl-Ungerija li tittrasferixxi l-uffi??ju rre?istrat tag?ha barra mill-pajji? waqt li tibqa' tkun su??etta g?al-li?i Ungeri?a b?ala li?i personali.

25 Cartesio ressqet appell kontra din id-de?i?joni quddiem is-Szegedi Ítél?tábla (qorti tal-appell re?jonali ta' Szeged).

26 Billi bba?at ru?ha fuq is-sentenza tat-13 ta' Di?embru 2005, SEVIC Systems (C-411/03, ?abra p. I-10805), Cartesio qieset quddiem il-qorti tar-rinviju li, sa fejn il-li?i Ungeri?a tag?mel distinzjoni bejn il-kumpanniji kummer?jali skont l-Istat Membru li fih jinsab l-uffi??ju rre?istrat tag?hom, din il-li?i tikser l-Artikoli 43 KE u 48 KE. Minn dawn l-artikoli jirri?ulta li l-li?i Ungeri?a ma tistax timponi lill-kumpanniji Ungeri?i li jag??lu l-Ungerija sabiex jistabbilixxu l-uffi??ju rre?istrat tag?hom.

27 Cartesio sostniet ukoll li l-qorti tar-rinviju g?andha l-obbligu li tag?mel domanda preliminari fuq dan il-punt, billi hija qorti jew tribunal nazzjonali li d-de?i?jonijiet tieg?u mhumiex su??etti g?al appell.

28 Il-qorti tar-rinviju tqis li l-pro?edura kemm quddiem il-qorti inkarigata bi?-?amma tar-re?istru tal-kumpanniji kif ukoll quddiem il-qrati li jisimg?u l-appell minn de?i?jonijiet ta' dawk tal-ewwel mhijiex kontradittorja skont id-dritt Ungeri?. G?alhekk, tqum il-kwistjoni jekk hija tikkwalifikax b?ala "qorti jew tribunal" fis-sens tal-Artikolu 234 KE.

29 Fil-ka? ta' risposta po?ittiva g?al din id-domanda, il-qorti tar-rinviju barra minn dan tqis li g?adu mhuwiex ?ar jekk, skont it-tielet paragrafu tal-Artikolu 234 KE, hija g?andhiex ti?i kkwalifikata b?ala qorti jew tribunal li kontra d-de?i?jonijiet tag?ha m'hemmx rimedju ?udizzjarju ta?t il-li?i nazzjonali.

30 F'dan ir-rigward hija tqis li, g?alkemm id-dritt Ungeri? jipprovdi li d-de?i?jonijiet tag?ha mog?tija fl-appell huma *res judicata* u huma e?egwibbli, dawn jistg?u madankollu jkunu s-su??ett ta' rimedju straordinarju, ji?ifieri appell fil-kassazzjoni quddiem il-Legfels?bb Bíróság.

31 Madankollu, billi l-g?an ta’ appell fil-kassazzjoni huwa li ti?i ?gurata konsistenza fil-?urisprudenza, il-possibbiltajiet li jsir dan l-appell huma limitati, b’mod partikolari mill-kundizzjoni ta’ ammissibbiltà tal-motivi marbuta mal-obbligu li ji?i invokat ksur tal-li?i.

32 Sussegwentement, il-qorti tar-rinviju tosserva li, fid-duttrina u l-?urisprudenza nazzjonali, tqajmu kwistjonijiet dwar il-kompatibbiltà mal-Artikolu 234 KE tad-dispo?izzjonijiet fl-Artikoli 155/A u 249/A tal-Kodi?i tal-pro?edura ?ivili, dwar l-appelli mid-de?i?jonijiet li fihom tressqet talba g?al de?i?joni preliminari lill-Qorti tal-?ustizzja.

33 F’dan ir-rigward, il-qorti tar-rinviju tqis li dawn id-dispo?izzjonijiet jista’ jkollhom b?ala ri?ultat li qorti li tidde?iedi fl-appell tostakola lil qorti li tkun idde?idiet li tressaq talba g?al de?i?joni preliminari quddiem il-Qorti tal-?ustizzja milli tag?mel dan, anki meta interpretazzjoni mill-Qorti tal-?ustizzja ta’ dispo?izzjoni tad-dritt Komunitarju hija ne?essarja sabiex ting?ata de?i?joni fil-kaw?a quddiem dik il-qorti.

34 Fir-rigward tal-mertu tal-kaw?a prin?ipali, il-qorti tar-rinviju tosserva, b’referenza g?as-sentenza tas-27 ta’ Settembru 1988, Daily Mail and General Trust (81/87, ?abra p. 5483), li l-libertà ta’ stabbiliment prevista mill-Artikoli 43 KE u 48 KE ma tag?tix id-dritt, lil kumpannija inkorporata skont il-li?i ta’ Stat Membru u rre?istrata f’dan, li tittrasferixxi ?-?entru tal-amministrazzjoni tag?ha, u g?alhekk l-istabbiliment prin?ipali tag?ha, fi Stat Membru ie?or filwaqt li ??omm il-personalità legali tag?ha u n-nazzjonalità tal-ori?ini tag?ha meta l-awtoritajiet kompetenti jopponu dan.

35 Madankollu, skont il-qorti tar-rinviju, il-?urisprudenza iktar re?enti tal-Qorti tal-?ustizzja kkwalifikat dan il-prin?ipju.

36 F’dan ir-rigward, dik il-qorti tfakkar li, skont il-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja, jikkostitwixxu restrizzjonijiet g?al-libertà ta’ stabbiliment tal-kumpanniji l-mi?uri kollha li jipprojbixxu, jipprekludu jew jag?mlu inqas attraenti l-e?er?izzju ta’ din il-libertà, filwaqt li b’mod partikolari tirreferi, f’dan ir-rigward, g?as-sentenza tal-5 ta’ Ottubru 2004, CaixaBank France (C-442/02, ?abra p. I-8961, punti 11 u 12).

37 Barra minn dan, il-qorti tar-rinviju tqis li, fis-sentenza SEVIC Systems, i??itata iktar ’il fuq, il-Qorti tal-?ustizzja dde?idiet li l-Artikoli 43 KE u 48 KE jipprekludu li, fi Stat Membru, ir-re?istrazzjoni fir-re?istru nazzjonali tal-kumpanniji ta’ g?aqdiet ta’ ?ew? kumpanniji permezz ta’ xoljiment ming?ajr stral? ta’ kumpannija u t-trasferiment tal-patrimonju kollu tag?ha lil kumpannija o?ra, ti?i rrifjutata b’mod ?enerali meta wa?da mi?-?ew? kumpanniji jkollha l-uffi??ju rre?istrat tag?ha fi Stat Membru ie?or, filwaqt li r-re?istrazzjoni tkun tista’ ssir, sakemm ?erti kundizzjonijiet ikunu sodisfatti, meta l-kumpanniji involuti fl-g?aqda jkollhom it-tnejn li huma l-uffi??ju rre?istrat tag?hom fit-territorju tal-ewwel Stat Membru.

38 Jikkostitwixxi wkoll prin?ipju stabbilit fil-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja li d-dritt nazzjonali ma jistax jag?mel distinzjoni bejn il-kumpanniji skont in-nazzjonalità tal-persuna li titlob ir-re?istrazzjoni tag?hom fir-re?istru tal-kumpanniji.

39 Fl-a??ar nett, il-qorti tar-rinviju tqis li r-Regolament tal-Kunsill (KEE) Nru 2137/85, tal-25 ta’ Lulju 1985, dwar il-Gruppi Ewropej b’Interess Ekonomiku (GEIE) (?U L 199, p. 1), kif ukoll ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 2157/2001, tat-8 ta’ Ottubru 2001, dwar l-Istatut ta’ Kumpannija Ewropea (SE) (?U L 294, p. 1), jipprovdu, g?all-forom ta’ impri?i Komunitarji li jistabbilixxu, dispo?izzjonijiet iktar flessibbli u inqas g?aljin li jippermettulhom jittrasferixxu l-uffi??ju rre?istrat tag?hom jew l-istabbiliment tag?hom fi Stat Membru ie?or ming?ajr il-b?onn ta’ stral? minn qabel.

40 F’dawn i?-?irkustanzi, billi s-Szegedi Ítél?tábla kkunsidrat li l-interpretazzjoni tad-dritt Komunitarju hija ne?essarja g?as-soluzzjoni tal-kaw?a, li dwarha g?andha tidde?iedi, hija dde?idiet li tissospendi l-kaw?a quddiemha u li tag?mel id-domandi preliminari li ?ejjin:

“1) Qorti tat-tieni istanza li jkollha tag?ti de?i?joni fuq appell minn de?i?joni ta’ qorti kummer?jali (cégbíróság) fi pro?eduri biex ti?i emendata re?istrazzjoni [ta’ kumpannija], tista’ tag?mel rinviju g?al de?i?joni preliminari skont l-Artikolu 234 KE, fejn la l-kaw?a quddiem il-qorti [tal-ewwel istanza] u lanqas l-e?ami ta’ dan l-appell mill-qorti tar-rinviju ma jse??u fil-kuntest ta’ pro?edura kontradittorja?

2) Sa fejn qorti tal-appell hija inklu?a fil-kun?ett ta’ ‘qorti jew tribunal li jista’ jressaq talba g?al de?i?joni preliminari’ skont l-Artikolu 234 KE, dik il-qorti g?andha titqies b?ala qorti li kontra d-de?i?jonijiet tag?ha ma jkunx hemm rimedju ?udizzjarju, li g?andha obbligu, skont l-Artikolu 234 KE, tirreferi domandi dwar l-interpretazzjoni tad-dritt komunitarju lill-Qorti tal-?ustizzja tal-Komunitajiet Ewropej?

3) Mi?ura nazzjonali li, inkonformità mal-li?i domestika, tikkonferixxi dritt ta’ appell minn de?i?joni li jsir rinviju g?al de?i?joni preliminari, tillimita s-setg?a tal-qrati Ungeri?i li jirrinvijaw domandi g?al de?i?joni preliminari jew tista’ tillimita dik is-setg?a – li tori?ina direttament mill-Artikolu 234 KE – jekk, fil-pro?eduri tal-appell il-qorti superjuri nazzjonali tista’ temenda [din] l-ordni tar-rinviju, twarrab it-talba g?al de?i?joni preliminari u tordna lill-qorti li ?ar?et [din] l-ordni tar-rinviju sabiex tkompli bil-pro?eduri legali nazzjonali li kienu ?ew sospi?i?

4) a) Jekk kumpannija, inkorporata fl-Ungerija skont il-li?i tal-kumpanniji Ungeri?a u rre?istrata fir-re?istru tal-kumpanniji Ungeri?, tkun trid tittrasferixxi l-uffi??ju rre?istrat tag?ha lejn Stat Membru ie?or tal-Unjoni [Ewropea], ir-regolazzjoni ta’ dan il-qasam taqa’ fil-kamp ta’ applikazzjoni tad-dritt Komunitarju jew, fin-nuqqas ta’ armonizzazzjoni ta’ li?ijiet, tapplika b’mod esklu?iv il-li?i nazzjonali?

b) Tista’ kumpannija Ungeri?a titlob it-trasferiment tal-uffi??ju rre?istrat tag?ha lejn Stat Membru ie?or tal-Unjoni billi tinvoka direttament id-dritt Komunitarju (l-Artikoli 43 KE u 48 KE)? Jekk it-twe?iba hija fl-affermattiv, jista’ t-trasferiment tal-uffi??ju rre?istrat ikun su??ett g?al xi tip ta’ kundizzjoni jew awtorizzazzjoni mill-Istat Membru tal-ori?ni jew mill-Istat Membru ospitanti?

?) Jistg?u l-Artikoli 43 KE u 48 KE ji?u interpretati fis-sens li regoli nazzjonali jew pratti?i nazzjonali li jiddistingwu bejn kumpanniji kummer?jali fir-rigward tal-e?er?izzju tad-drittijiet tag?hom, skont l-Istat Membru fejn ikun l-uffi??ju rre?istrat tag?hom, huma inkompatibbli mad-dritt Komunitarju?

[d)] Jistg?u l-Artikoli 43 KE u 48 KE ji?u interpretati fis-sens li, inkonformità ma’ dawk l-artikoli, regoli jew pratti?i nazzjonali li ma j?allux kumpannija [mill-Istat Membru kkon?ernat] tittrasferixxi l-uffi??ju rre?istrat tag?ha lejn Stat Membru ie?or […], huma inkompatibbli mad-dritt Komunitarju?”

Fuq it-talba g?all-ftu? mill-?did tal-pro?edura orali

41 Permezz ta’ att ippre?entat fir-Re?istru tal-Qorti tal-?ustizzja fid-9 ta’ Settembru 2008, l-Irlanda talbet lill-Qorti tal-?ustizzja tordna l-ftu? mill-?did tal-pro?edura orali, skont l-Artikolu 61 tar-Regoli tal-Pro?edura, f’dak li jirrigwarda r-raba’ domanda preliminari.

42 Insostenn tat-talba tag?ha, l-Irlanda tindika li, kuntrarjament g?al dak li kkunsidra l-Avukat ?enerali fil-konklu?jonijiet tieg?u, id-de?i?joni tar-rinviju m’g?andhiex tinftiehem fis-sens li r-raba’ domanda tikkon?erna t-trasferiment tal-uffi??ju rre?istrat, iddefinit fid-dritt Ungeri? b?ala l-post fejn

kumpannija jkollha ?-?entru tal-amministrazzjoni, u g?alhekk l-uffi??ju veru, tag?ha.

43 Skont l-Irlanda, mit-traduzzjoni bil-lingwa Ingli?a tad-de?i?joni tar-rinviju jirri?ulta li din il-kwistjoni tirrigwarda t-trasferiment tal-uffi??ju rre?istrat.

44 G?aldaqstant, l-Irlanda essenzjalment issostni li wa?da mill-premessi fattwali li fuqha hija bba?ata l-anali?i tal-Avukat ?enerali mhijiex e?atta.

45 Madankollu, l-Irlanda tqis li jekk il-Qorti tal-?ustizzja tibba?a ru?ha fuq din l-istess premessa, hija g?andha tifta? mill-?did il-pro?edura orali sabiex tag?ti opportunità lill-persuni kkon?ernati f'din il-kaw?a li jippre?entaw osservazzjonijiet fuq il-ba?i ta' din il-premessa.

46 Mill-?urisprudenza jirri?ulta li l-Qorti tal-?ustizzja tista' *ex officio* jew fuq proposta tal-Avukat ?enerali, jew anki fuq talba tal-partijiet, tordna l-ftu? mill-?did tal-pro?edura orali, skont l-Artikolu 61 tar-Regoli tal-Pro?edura tag?ha, jekk tqis li m'g?andhiex informazzjoni bi??ejjed jew li l-kaw?a g?andha ti?i de?i?a abba?i ta' argument li ma ?iex diskuss bejn il-partijiet (ara, b'mod partikolari, is-sentenza tas-26 ta' ?unju 2008, Burda, C-284/06, ?abra p. I-4571, punt 37 u l-?urisprudenza ??ittata).

47 F'dan ir-rigward, g?andu ji?i kkonstatat, l-ewwel nett, li mid-de?i?joni tar-rinviju jirri?ulta li r-raba' domanda ma tirrigwardax it-trasferiment tal-uffi??ju rre?istrat tal-kumpannija inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, i?da t-trasferiment tal-uffi??ju veru tag?ha.

48 G?alhekk, kif huwa indikat fid-de?i?joni tar-rinviju, mil-li?i Ungeri?a dwar ir-re?istrazzjoni tal-kumpanniji jirri?ulta li, sabiex ti?i applikata din il-li?i, l-uffi??ju rre?istrat ta' kumpannija huwa ddefinit b?ala l-post fejn jinsab i?-?entru tal-amministrazzjoni tag?ha.

49 Barra minn dan, il-qorti tar-rinviju kkunsidrat il-kaw?a prin?ipali fil-kuntest tas-sitwazzjoni inkwistjoni fil-kaw?a li tat lok g?as-sentenza Daily Mail and General Trust, i??itata iktar 'il fuq, li hija tiddeskrivi b?ala li tirrigwarda kumpannija, inkorporata skont il-li?i ta' Stat Membru u rre?istrata f'dan l-Istat Membru, li tixtieq tittrasferixxi ?-?entru tal-amministrazzjoni tag?ha, u g?alhekk l-istabbiliment prin?ipali tag?ha, fi Stat Membru ie?or, filwaqt li ??omm il-personalità legali tag?ha u n-nazzjonalità tal-ori?ini tag?ha, meta l-awtoritajiet kompetenti jopponu dan. Hija b'mod partikolari tistaqsi jekk il-prin?ipju stabbilit minn din is-sentenza, li l-Artikoli 43 KE u 48 KE ma jag?tux lill-kumpanniji dritt g?al dan it-trasferiment ta?-?entru tal-amministrazzjoni tag?hom bi?-?amma tal-personalità legali tag?hom kif mog?tija lilhom f'dan l-Istat skont id-dritt li permezz tieg?u huma inkorporati, ?iex ikkwalifikat mill-?urisprudenza iktar re?enti tal-Qorti tal-?ustizzja.

50 It-tieni nett, l-Irlanda, kif ukoll il-persuni kkon?ernati l-o?ra, ?ew espressament mistiedna mill-Qorti tal-?ustizzja sabiex jiffokaw it-trattazzjoni tag?hom fuq l-ipote?i li l-problema mqajma fil-kuntest tal-kaw?a prin?ipali tirrigwarda t-trasferiment fi Stat Membru ie?or tal-uffi??ju veru tal-kumpannija kkon?ernata, ji?ifieri l-post fejn jinsab i?-?entru tal-amministrazzjoni tag?ha.

51 G?alkemm fit-trattazzjoni tag?ha l-Irlanda kkon?entrat fuq l-ipote?i li dan il-ka? jirrigwarda t-trasferiment tal-uffi??ju rre?istrat ta' kumpannija, hija xorta wa?da, g?alkemm fil-qosor, espremiet l-opinjoni tag?ha f'dak li jirrigwarda l-ipote?i li l-kaw?a prin?ipali tirrigwarda t-trasferiment tal-uffi??ju veru tal-kumpannija, opinjoni li hija tenniet fit-talba tag?ha g?all-ftu? mill-?did tal-pro?edura orali.

52 F'dawn i?-?irkustanzi, il-Qorti tal-?ustizzja, wara li semg?et lill-Avukat ?enerali, tikkunsidra li g?andha l-elementi kollha me?tie?a sabiex tirrispondi g?ad-domandi mag?mula mill-qorti tar-rinviju u li l-kaw?a m'g?andhiex ti?i de?i?a abba?i ta' argument li ma ?iex diskuss bejn il-partijiet.

53 G?aldaqstant, m'hemmx lok li tordna l-ftu? mill-?did tal-pro?edura orali.

Fuq id-domandi preliminari

Fuq l-ewwel domanda

54 Permezz ta' din id-domanda, il-Qorti tal-?ustizzja essenzjalment issirilha domanda fuq jekk qorti b?all-qorti tar-rinviju, li quddiehma tressaq appell minn de?i?joni ta' qorti inkarigata bi?-?amma tar-re?istru tal-kumpanniji li ?a?det applikazzjoni g?all-emenda ta' indikazzjoni f'dan ir-re?istru g?andhiex tkun ikkwalifikata b?ala qorti jew tribunal li jista' jressaq talba g?al de?i?joni preliminari skont l-Artikolu 234 KE, minkejja l-fatt li la d-de?i?joni ta' din il-qorti u lanqas l-e?ami ta' dan l-appell mill-qorti tar-rinviju ma jse??u fil-kuntest ta' pro?edura kontradittorja.

55 F'dan ir-rigward, je?tie? li ji?i mfakkar li skont ?urisprudenza stabbilita, sabiex tiddetermina jekk organu ta' rinviju g?andux in-natura ta' "qorti jew tribunal" skont l-Artikolu 234 KE, kwistjoni li taqa' unikament ta?t id-dritt Komunitarju, il-Qorti tal-?ustizzja tie?u inkunsiderazzjoni sensiela ta' kriterji, b?al jekk l-organu huwiex stabbilit mil-li?i, jekk huwiex permanenti, jekk il-?urisdizzjoni tieg?u hijiex ta' natura obbligatorja, jekk il-pro?eduri quddiemu humiex kontradittorji, jekk l-organu japplikax regoli tad-dritt, kif ukoll jekk huwiex indipendenti (ara, b'mod partikolari, is-sentenza tas-27 ta' April 2006, Standesamt Stadt Niebüll, C-96/04, ?abra p. I-3561, punt 12 u l-?urisprudenza ??itata).

56 Madankollu, fir-rigward tan-natura kontradittorja tal-pro?edura quddiem il-qorti tar-rinviju, l-Artikolu 234 KE ma jissu??ettax ir-rinviju lill-Qorti tal-?ustizzja g?an-natura kontradittorja ta' dik il-pro?edura. Min-na?a l-o?ra, minn dan l-artikolu jirri?ulta li l-qrati nazzjonali jistg?u jirrikorru g?all-Qorti tal-?ustizzja biss jekk kaw?a tkun pendenti quddiemhom u jekk ikunu mitluba jidde?iedu fil-kuntest ta' pro?edura li l-iskop tag?ha huwa li twassal g?al de?i?joni ta' natura ?udizzjarja (ara f'dan is-sens, b'mod partikolari, is-sentenza tal-15 ta' Jannar 2002, Lutz *et*, C-182/00, ?abra p. I-547, punt 13 u l-?urisprudenza ??itata).

57 B'hekk, meta ta?ixxi b?ala awtorità amministrattiva ming?ajr fl-istess ?in ma tkun mitluba tirrisolvi kaw?a, qorti inkarigata bi?-?amma ta' re?istru ma tistax titqies li qed te?er?ita funzjoni ?udizzjarja. Dan ikun il-ka?, pere?empju, meta tidde?iedi fuq applikazzjoni g?al re?istrazzjoni ta' kumpannija fir-re?istru skont pro?edura li m'g?andhiex l-g?an li ji?i annullat att li huwa allegat li huwa ta' ?sara g?ad-dritt tal-applikant (ara f'dan is-sens, b'mod partikolari, is-sentenza Lutz *et*, i??itata iktar 'il fuq, punt 14 u l-?urisprudenza ??itata).

58 Min-na?a l-o?ra, qorti adita b'appell minn de?i?joni ta' qorti inferjuri inkarigata bi?-?amma ta' re?istru li tirrifjuta li tilqa' tali applikazzjoni g?al re?istrazzjoni, u li huwa inti? g?all-annullament ta' din id-de?i?joni li allegatament taffettwa ?a?in dritt tal-applikant, hija adita b'kaw?a u te?er?ita funzjoni ?udizzjarja.

59 G?aldaqstant, f'ka? b?al dan, il-qorti li tidde?iedi fl-appell g?andha, fil-prin?ipju tkun ikkunsidrata b?ala qorti jew tribunal fis-sens tal-Artikolu 234 KE, li tista' tag?mel domanda preliminari lill-Qorti tal-?ustizzja (ara, g?al sitwazzjonijiet simili, b'mod partikolari, is-sentenzi tal-15 ta' Mejju 2003, Salzmann, C-300/01, ?abra p. I-4899; SEVIC Systems, i??itata iktar 'il fuq, kif ukoll tal-11 ta' Ottubru 2007, Möllendorf *et*, C-117/06, ?abra p. I-8361).

60 Mill-pro?ess ippre?entat lill-Qorti tal-?ustizzja jirri?ulta li, fil-kaw?a prin?ipali, il-qorti tar-rinviju qed tidde?iedi fl-appell dwar rikors g?all-annullament tad-de?i?joni li permezz tag?ha qorti inferjuri inkarigata bi?-?amma tar-re?istru tal-kumpanniji rrifjutat l-applikazzjoni ta' kumpannija sabiex ji?i rre?istrat f'dan ir-re?istru t-trasferiment tal-uffi??ju rre?istrat tag?ha, li je?tie? emenda tal-

informazzjoni li tinsab f'dan ir-re?istru.

61 G?aldaqstant, fil-kaw?a prin?ipali, il-qorti tar-rinviju qed tidde?iedi kaw?a u qed te?er?ita funzjoni ?udizzjarja, minkejja n-nuqqas tan-natura kontradittorja tal-pro?edura quddiem dik il-qorti

62 Konsegwentement, fid-dawl tal-?urisprudenza msemmija fil-punti 55 u 56 ta' din is-sentenza, il-qorti tar-rinviju g?andha ti?i kkwalifikata b?ala "qorti jew tribunal" skont l-Artikolu 234 KE.

63 Fid-dawl ta' dak kollu li ntqal iktar 'il fuq, b?ala risposta g?all-ewwel domanda g?andu jing?ad li qorti b?all-qorti tar-rinviju, li quddiemha tressaq appell minn de?i?joni ta' qorti inkarigata bi?-?amma tar-re?istru tal-kumpanniji li ?a?det applikazzjoni g?all-emenda ta' indikazzjoni f'dan ir-re?istru g?andha ti?i kkwalifikata b?ala qorti jew tribunal li jista' jressaq talba g?al de?i?joni preliminari skont l-Artikolu 234 KE, minkejja l-fatt li la d-de?i?joni ta' din il-qorti u lanqas l-e?ami ta' dan l-appell mill-qorti tar-rinviju ma jse??u fil-kuntest ta' pro?edura kontradittorja.

Fuq it-tieni domanda

64 Permezz ta' din id-domanda, il-Qorti tal-?ustizzja essenzjalment issirilha domanda fuq jekk qorti b?all-qorti tar-rinviju, li d-de?i?jonijiet tag?ha fil-kuntest ta' kaw?a b?al dik fil-kaw?a prin?ipali jistg?u ji?u appellati quddiem qorti ta' kassazzjoni, g?andhiex tkun ikkwalifikata b?ala qorti jew tribunal li kontra d-de?i?jonijiet tieg?u ma jkunx hemm rimedju ?udizzjarju skont il-li?i nazzjonali, fis-sens tat-tielet paragrafu tal-Artikolu 234 KE.

Fuq l-ammissibbiltà

65 Il-Kummissjoni tal-Komunitajiet Ewropej issostni li din id-domanda mhijiex ammisssibbli g?aliex mhijiex manifestament rilevanti sabiex ti?i de?i?a l-kaw?a prin?ipali min?abba li t-talba g?al de?i?joni preliminari kienet di?à tressqet lill-Qorti tal-?ustizzja, b'mod li m'hemmx interess li ssir domanda dwar in-natura obbligatorja jew le ta' din it-talba.

66 Din l-o??ezzjoni trid ti?i mi??uda.

67 Skont ?urisprudenza stabbilita, id-domandi dwar l-interpretazzjoni tad-dritt Komunitarju mag?mula mill-qorti nazzjonali fil-kuntest le?i?lattiv u fattwali li hija tiddefinixxi ta?t ir-responsabbiltà tag?ha, u li mhuwiex il-kompitu tal-Qorti tal-?ustizzja li tivverifika l-e?attezza tieg?u, igawdu minn pre?unzjoni ta' rilevanza. Il-Qorti tal-?ustizzja tista' tirrifjuta li tidde?iedi fuq talba g?al de?i?joni preliminari mressqa minn qorti nazzjonali biss jekk jidher b'mod ?ar li l-interpretazzjoni tad-dritt Komunitarju mitluba m'g?andha l-ebda rabta mal-fatti jew mas-su??ett tal-kaw?a prin?ipali, meta l-problema tkun ta' natura ipotetika jew meta l-Qorti tal-?ustizzja ma jkollhiex l-elementi ta' fatt u ta' dritt ne?essarji sabiex tirrispondi b'mod utli g?ad-domandi li jsirulha (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tas-7 ta' ?unju 2007, van der Weerd *et*, C-222/05 sa C-225/05, ?abra p. I-4233, punt 22 u l-?urisprudenza ??itata).

68 Hekk kif ing?ad fil-punt 27 ta' din is-sentenza, Cartesio sostniet quddiem il-qorti tar-rinviju li dik il-qorti kellha l-obbligu tag?mel domanda preliminari lill-Qorti tal-?ustizzja billi dik il-qorti g?andha ti?i kkwalifikata b?ala qorti jew tribunal li kontra d-de?i?jonijiet tieg?u ma jkunx hemm rimedju ?udizzjarju skont il-li?i nazzjonali, fis-sens tat-tielet paragrafu tal-Artikolu 234 KE.

69 Billi g?andha dubji fuq il-motiv imqajjem quddiemha, il-qorti tar-rinviju dde?idiet li tressaq lill-Qorti tal-?ustizzja domanda preliminari f'dan ir-rigward.

70 Issa, ikun kuntrarju g?all-ispirtu ta' kooperazzjoni li g?andu jkun hemm fir-relazzjonijiet bejn il-qrati nazzjonali u l-Qorti tal-?ustizzja, kif ukoll g?ar-rekwi?iti tal-ekonomija tal-?udizzju jekk jintalab li qorti nazzjonali g?andha l-ewwel tressaq talba g?al de?i?joni preliminari li tqajjem biss il-

kwistjoni ta’ jekk din il-qorti taqax ta?t dawk imsemmija fit-tielet paragrafu tal-Artikolu 234 KE qabel ma eventwalment tag?mel, sussegwentement u permezz tat-tieni talba g?al de?i?joni preliminari, domandi dwar id-dispo?izzjonijiet tad-dritt Komunitarju relatati mal-mertu tal-kaw?a mressqa quddiemha.

71 Barra minn dan, il-Qorti tal-?ustizzja di?à rrispondiet g?al domanda dwar in-natura tal-qorti tar-rinviju fir-rigward tat-tielet paragrafu tal-Artikolu 234 KE f’kuntest li jixbah il-kuntest ta’ din it-talba g?al de?i?joni preliminari ming?ajr ma dda??let inkwistjoni l-ammissibbiltà ta’ din id-domanda (sentenza tal-4 ta’ ?unju 2002, Lyckeskog, C-99/00, ?abra p. I-4839).

72 F’dawn i?-?irkustanzi, ma jidhirx, g?all-inqas mhux b’mod manifest, li l-interpretazzjoni tad-dritt Komunitarju mitluba m’g?andhiex x’taqsam mal-fatti jew mas-su??ett tal-kaw?a prin?ipali.

73 G?aldaqstant, il-pre?unzjoni ta’ rilevanza tat-talbiet g?al de?i?joni preliminari mhijiex, f’dak li jirrigwarda din id-domanda preliminari, ikkonfutata mill-o??ezzjonijiet imqajma mill-Kummissjoni (ara, b’mod partikolari, is-sentenza van der Weerd *et*, i??itata iktar ’il fuq, punti 22 u 23).

74 Minn dan jirri?ulta li t-tieni domanda preliminari hija ammissibbli.

Fuq il-mertu

75 Din id-domanda g?alhekk tirrigwarda l-kwistjoni jekk il-qorti tar-rinviju g?andhiex ti?i kkwalifikata b?ala “qorti jew tribunal ta’ Stat Membru li kontra d-de?i?jonijiet tieg?u ma jkun hemm ebda rimedju ?udizzjarju ta?t il-li?i nazzjonali”, fis-sens tat-tielet paragrafu tal-Artikolu 234 KE. Mid-de?i?joni tar-rinviju jirri?ulta li din id-domanda saret fid-dawl tal-fatt, imsemmi fil-punti 30 u 31 ta’ din is-sentenza, li, g?alkemm id-dritt Ungeri? jipprovdi li d-de?i?jonijiet mog?tija fl-appell minn dik il-qorti jistg?u jkunu s-su??ett ta’ rimedju straordinarju, ji?ifieri appell fil-kassazzjoni quddiem il-Legfels?bb Bíróság, fejn l-g?an ta’ appell fil-kassazzjoni huwa li ti?i ?gurata konsistenza fil-?urisprudenza, il-possibbiltajiet li jsir dan l-appell huma limitati, b’mod partikolari mill-kundizzjoni ta’ ammissibbiltà tal-motivi marbuta mal-obbligu li ji?i invokat ksur tal-li?i, kif ukoll fid-dawl tal-fatt, imsemmi wkoll fid-de?i?joni tar-rinviju, li, skont id-dritt Ungeri?, appell fil-kassazzjoni, fil-prin?ipju, m’g?andux effett sospensiv tal-e?ekuzzjoni tas-sentenza mog?tija fl-appell.

76 Il-Qorti tal-?ustizzja di?à dde?idiet li d-de?i?jonijiet ta’ qorti nazzjonali tal-appell li jistg?u ji?u kkontestati mill-partijiet quddiem Qorti suprema mhumiex de?i?jonijiet ta’ “qorti jew tribunal ta’ Stat Membru li kontra d-de?i?jonijiet tieg?u ma jkun hemm ebda rimedju ?udizzjarju ta?t il-li?i nazzjonali”, fis-sens tal-Artikolu 234 KE. Il-fatt li l-e?ami tal-mertu ta’ dawn il-kontestazzjonijiet huwa su??ett g?al dikjarazzjoni minn qabel ta’ ammissibbiltà mill-Qorti suprema m’g?andux l-effett li j?a??ad lill-partijiet minn rimedju (sentenza Lyckeskog, i??itata iktar ’il fuq, punt 16).

77 Dan huwa iktar u iktar minnu fir-rigward ta’ sistema pro?edurali b?al dik li fil-kuntest tag?ha g?andha ti?i de?i?a l-kaw?a prin?ipali, billi din ma tipprevedix dikjarazzjoni preliminari ta’ ammissibbiltà ta’ appell mill-Qorti suprema, i?da sempli?ement timponi restrizzjonijiet fir-rigward b’mod partikolari tan-natura tal-motivi li jistg?u ji?u invokati quddiem tali qorti, li g?andhom jallegaw ksur tal-li?i.

78 Tali restrizzjonijiet, b?an-nuqqas ta’ effett sospensiv tal-appell fil-kassazzjoni quddiem il-Legfels?bb Bíróság, m’g?andhomx b?ala effett li j?a??du lill-partijiet li dehru quddiem qorti li d-de?i?jonijiet tag?ha huma su??etti g?al tali appell mill-possibbiltà li je?er?itaw b’mod effettiv id-dritt tag?hom li jressqu dan l-appell mid-de?i?joni ta’ din l-a??ar qorti li dde?idiet fuq kwistjoni b?al dik fil-kaw?a prin?ipali. G?alhekk, dawn ir-restrizzjonijiet u dan in-nuqqas ta’ effett sospensiv ma jimplikawx li din g?andha tkun ikkwalifikata b?ala qorti li tag?ti de?i?joni li ma tistax ti?i appellata.

79 Fid-dawl ta' dak kollu li ntqal iktar 'il fuq, b?ala risposta g?at-tieni domanda g?andu jing?ad li qorti b?all-qorti tar-rinviju, li d-de?i?jonijiet tag?ha mog?tija fil-kuntest ta' kaw?a b?al dik fil-kaw?a prin?ipali jistg?u jkunu s-su??ett ta' appell fil-kassazzjoni, ma tistax tkun ikkwalifikata b?ala qorti jew tribunal li kontra d-de?i?jonijiet tieg?u ma jkunx hemm rimedju ?udizzjarju skont il-li?i nazzjonali, fis-sens tat-tielet paragrafu tal-Artikolu 234 KE.

Fuq it-tielet domanda

Fuq l-ammissibbiltà

80 L-Irlanda tqis li din id-domanda hija wa?da ipotetika u li g?alhekk hija inammissibbli billi, peress li ma sar ebda appell fuq punt ta' dritt kontra d-de?i?joni tar-rinviju, risposta g?al din id-domanda mhux ser tkun utli g?all-qorti tar-rinviju.

81 Il-Kummissjoni tistieden ukoll lill-Qorti tal-?ustizzja tikkonstata li m'hemmx lok li tidde?iedi fuq din id-domanda min?abba li hija ta' natura ipotetika min?abba li d-de?i?joni tar-rinviju hija *res judicata* u waslet fil-Qorti tal-?ustizzja.

82 Dawn l-o??ezzjonijiet g?andhom ji?u mi??uda.

83 Huwa minnu li, kif imsemmi fil-punt 67 ta' din is-sentenza, il-pre?unzjoni ta' rilevanza tat-talbiet g?al de?i?joni preliminari tista', f'?erti ?irkustanzi, ti?i kkonfutata, b'mod partikolari meta l-Qorti tal-?ustizzja tikkonstata li l-problema hija ta' natura ipotetika.

84 L-Irlanda u l-Kummissjoni jsostnu li l-problema tal-eventwali inkompatibbiltà tal-li?ijiet nazzjonali li jirregolaw appell minn de?i?joni li tordna rinviju g?al de?i?joni preliminari quddiem il-Qorti tal-?ustizzja mat-tieni paragrafu tal-Artikolu 234 KE, li hija s-su??ett ta' din id-domanda, hija ta' natura ipotetika min?abba li, f'dan il-ka?, id-de?i?joni tar-rinviju ma kinitx is-su??ett ta' appell u saret *res judicata*.

85 Madankollu, la din id-de?i?joni u lanqas il-pro?ess li ntbag?at lill-Qorti tal-?ustizzja ma jippermettu li ji?i kkonstatat li din id-de?i?joni ma kinitx jew ma tistax tkun is-su??ett ta' appell.

86 Fid-dawl tal-?urisprudenza stabbilita msemmija fil-punt 67 ta' din is-sentenza, f'sitwazzjoni in?erta b?al din, peress li r-responsabbiltà f'dak li jirrigwarda l-e?attezza tad-definizzjoni tal-kuntest le?i?lattiv u fattwali tad-domanda preliminari hija tal-qorti nazzjonali, il-pre?unzjoni ta' rilevanza li minnha tibbenefika din id-domanda preliminari ma tistax tinqaleb.

87 Minn dan jirri?ulta li t-tielet domanda preliminari hija ammissibbli.

Fuq il-mertu

88 L-Artikolu 234 KE jag?ti lill-qrati nazzjonali l-fakultà u, skont il-ka?, l-obbligu li jag?mlu rinviju g?al de?i?joni preliminari meta l-qorti tikkonstata, jew *ex officio* jew fuq talba tal-partijiet, li l-mertu tal-kaw?a jirrigwarda punt imsemmi fl-ewwel paragrafu tieg?u. Minn dan jirri?ulta li l-qrati nazzjonali g?andhom diskrezzjoni mill-iktar wiesg?a sabiex jirreferu kaw?a lill-Qorti tal-?ustizzja jekk jikkunsidraw li kaw?a pendenti quddiemhom tqajjem kwistjonijiet ta' interpretazzjoni jew ta' evalwazzjoni tal-validità tad-dispo?izzjonijiet tad-dritt Komunitarju li je?tie?u de?i?joni min-na?a tag?hom (sentenza tas-16 ta' Jannar 1974, Rheinmühlen-Düsseldorf, 166/73, ?abra p. 33, punt 3).

89 Mill-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja jirri?ulta wkoll li, fir-rigward ta' qorti jew tribunal li d-de?i?jonijiet tieg?u jistg?u jkunu su??etti g?al rimedju ?udizzjarju skont il-li?i nazzjonali, l-Artikolu 234 KE ma jippreklud ix li d-de?i?jonijiet ta' tali qorti li jirrinvijaw domanda lill-Qorti tal-?ustizzja

jibqg?u su??etti g?ar-rimedji normali pprovduti mil-li?i nazzjonali. Madankollu, fl-interess ta?-?arezza u ta?-?ertezza legali, il-Qorti tal-?ustizzja g?andha ??omm mad-de?i?joni tar-rinviju, li g?andha tibqa' tipprodu?i l-effetti tag?ha sakemm dik id-de?i?joni ma tkunx ?iet im?assra (sentenza tat-12 ta' Frar 1974, Rheinmühlen-Düsseldorf, 146/73, ?abra p. 139, punt 3).

90 Barra minn dan, il-Qorti tal-?ustizzja di?à dde?idiet li s-sistema stabbilita bl-Artikolu 234 KE sabiex ti?i ?gurata interpretazzjoni uniformi tad-dritt Komunitarju fl-Istati Membri tistabbilixxi kooperazzjoni diretta bejn il-Qorti tal-?ustizzja u l-qrati nazzjonali permezz ta' pro?edura li ma tiddependix mill-inizjattiva tal-partijiet (sentenza tat-12 ta' Frar 2008, Kempter, C-2/06, ?abra p. I-411, punt 41).

91 Fil-fatt, ir-rinviju g?al de?i?joni preliminari jistrie? fuq djalogu bejn qorti u o?ra, li l-ftu? tieg?u jiddependi kollu kemm hu mill-evalwazzjoni li tag?mel il-qorti nazzjonali tar-rilevanza u tal-b?onn ta' dan ir-rinviju (sentenza Kempter, i??itata iktar 'il fuq, punt 42).

92 Mid-de?i?joni tar-rinviju jirri?ulta li, skont id-dritt Ungeri?, appell separat jista' jitressaq kontra de?i?joni li tordna rinviju g?al de?i?joni preliminari quddiem il-Qorti tal-?ustizzja, filwaqt li l-kaw?a prin?ipali kollha tibqa' madankollu pendenti quddiem il-qorti li tie?u din id-de?i?joni u filwaqt li l-pro?edura tkun sospi?a sa ma ting?ata s-sentenza tal-Qorti tal-?ustizzja. Skont id-dritt Ungeri?, il-qorti tal-appell g?andha s-setg?a li temenda din id-de?i?joni, twarrab ir-rinviju g?al de?i?joni preliminari u tordna lill-ewwel qorti sabiex tkompli bil-pro?eduri legali nazzjonali li kienu ?ew sospi?i.

93 Hekk kif jirri?ulta mill-?urisprudenza msemmija fil-punti 88 u 89 ta' din is-sentenza, fir-rigward ta' qorti jew tribunal nazzjonali li d-de?i?jonijiet tieg?u jistg?u jkunu su??etti g?al rimedju ?udizzjarju skont il-li?i nazzjonali, l-Artikolu 234 KE ma jipprekludix li d-de?i?jonijiet ta' din il-qorti li jirrinvijaw domanda g?al de?i?joni preliminari lill-Qorti tal-?ustizzja jibqg?u su??etti g?ar-rimedji ?udizzjarji normali previsti mil-li?i nazzjonali. Madankollu, l-e?itu ta' dan l-appell ma jistax jillimita l-?urisdizzjonii li l-Artikolu 234 KE jag?ti lil din il-qorti biex tag?mel rinviju lill-Qorti tal-?ustizzja jekk hija tikkunsidra li kaw?a pendenti quddiemha tqajjem kwistjonijiet ta' interpretazzjoni ta' dispo?izzjonijiet tad-dritt Komunitarju li je?tie?u de?i?joni minn din tal-a??ar.

94 Barra minn dan, g?andu ji?i mfakkar li l-Qorti tal-?ustizzja di?à dde?idiet li, f'sitwazzjoni fejn kaw?a tinsab g?at-tieni darba pendenti quddiem qorti tal-ewwel istanza wara li de?i?joni mog?tija minnha tkun ?iet annullata minn qorti tal-a??ar istanza, din il-qorti tal-ewwel istanza tibqa' libera li tag?mel rinviju lill-Qorti tal-?ustizzja skont l-Artikolu 234 KE minkejja l-e?istenza ta' regola fil-li?i nazzjonali li torbot lill-qrati fir-rigward tal-evalwazzjoni tal-punti ta' dritt mag?mula minn qorti superjuri (sentenza tat-12 ta' Frar 1974, Rheinmühlen-Düsseldorf, i??itata iktar 'il fuq).

95 Fil-ka? ta' applikazzjoni ta' regoli nazzjonali dwar id-dritt ta' appell minn de?i?joni li tordna rinviju g?al de?i?joni preliminari, li jipprovdu li l-kaw?a prin?ipali kollha tibqa' pendenti quddiem il-qorti tar-rinviju filwaqt li d-de?i?joni tar-rinviju biss tkun su??etta g?al appell limitat, is-setg?a awtonoma li tirreferi kaw?a lill-Qorti tal-?ustizzja li l-Artikolu 234 KE jag?ti lill-ewwel qorti tkun mheddha jekk, billi temenda d-de?i?joni li tordna r-rinviju g?al de?i?joni preliminari, billi twarrabha u billi tordna lill-qorti li tat din id-de?i?joni tkompli bil-pro?eduri sospi?i, il-qorti tal-appell tkun tista' tipprekludi lill-qorti tar-rinviju milli te?er?ita s-setg?a, mog?tija lilha mit-Trattat KE, li tag?mel rinviju g?al de?i?joni preliminari lill-Qorti tal-?ustizzja.

96 Fil-fatt, skont l-Artikolu 234 KE, l-evalwazzjoni tar-rilevanza u tal-b?onn tad-domanda preliminari taqa', fil-prin?ipju, ta?t ir-responsabbiltà biss tal-qorti li tordna r-rinviju g?al de?i?joni preliminari, su??ett g?all-verifika limitata mag?mula mill-Qorti tal-?ustizzja skont il-?urisprudenza msemmija fil-punt 67 ta' din is-sentenza. G?alhekk, hija l-qorti tar-rinviju li g?andha tislet il-konsegwenzi minn sentenza mog?tija fil-kuntest ta' appell mid-de?i?joni li tordna r-rinviju g?al

de?i?joni preliminari u, b'mod partikolari, li tikkonkludi jew li huwa me?tie? li ??omm it-talba tag?ha g?al de?i?joni preliminari, jew li temendaha jew li tirtiraha.

97 Minn dan jirri?ulta li, f'sitwazzjoni b?al dik fil-kaw?a prin?ipali, il-Qorti tal-?ustizzja g?andha, anki fl-interess ta?-?arezza u ta?-?ertezza legali, i??omm ma' din id-de?i?joni li ordnat ir-rinviju g?al de?i?joni preliminari, li g?andha tipprodu?i l-effetti tag?ha sakemm ma tkunx ?iet irrevokata jew emendata mill-qorti li tkun tatha, billi din il-qorti tal-a??ar biss tista' tidde?iedi dwar tali revoka jew dwar tali emenda.

98 Fid-dawl ta' dak kollu li ntqal iktar 'il fuq, ir-risposta li g?andha ting?ata g?at-tielet domanda hija li, fil-pre?enza ta' regoli nazzjonali dwar id-dritt ta' appell minn de?i?joni li tordna rinviju g?al de?i?joni preliminari, li jipprovdu li l-kaw?a prin?ipali kollha tibqa' pendenti quddiem il-qorti tar-rinviju filwaqt li d-de?i?joni tar-rinviju biss tkun is-su??ett ta' appell limitat, it-tieni paragrafu tal-Artikolu 234 KE g?andu ji?i interpretat fis-sens li l-?urisdizzjoni li din id-dispo?izzjoni tat-Trattat tag?ti lil kull qorti nazzjonali sabiex tag?mel rinviju g?al de?i?joni preliminari quddiem il-Qorti tal-?ustizzja ma tistax titqieg?ed inkwistjoni bl-applikazzjoni ta' tali regoli, li jippermettu lill-qorti adita bl-appell tbiddel id-de?i?joni li tordna rinviju g?al de?i?joni preliminari quddiem il-Qorti tal-?ustizzja, twarrab dan ir-rinviju u tordna lill-qorti li tkun tat din id-de?i?joni tkompli bil-pro?eduri legali nazzjonali li kienu ?ew sospi?i.

Fuq ir-raba' domanda

99 Permezz tar-raba' domanda tag?ha, il-qorti tar-rinviju essenzjalment tistaqsi jekk l-Artikoli 43 KE u 48 KE g?andhomx ji?u interpretati fis-sens li jipprekludu li?i ta' Stat Membru li tipprekludi lil kumpannija inkorporata skont il-li?i nazzjonali ta' dan l-Istat Membru milli tittrasferixxi l-uffi??ju rre?istrat tag?ha lejn Stat Membru ie?or filwaqt li ??omm l-istatus tag?ha ta' kumpannija rregolata mil-li?i nazzjonali tal-Istat Membru fejn ?iet inkorporata.

100 Mid-de?i?joni tar-rinviju jirri?ulta li Cartesio, kumpannija inkorporata skont id-dritt Ungeri? u li mill-inkorporazzjoni tag?ha kellha l-uffi??ju rre?istrat fl-Ungerija, ittrasferiet l-uffi??ju rre?istrat tag?ha fl-Italja, i?da tixtieq i??omm l-istatus tag?ha ta' kumpannija rregolata mid-dritt Ungeri?.

101 Skont il-li?i dwar ir-re?istrazzjoni tal-kumpanniji, l-uffi??ju rre?istrat ta' kumpannija tad-dritt Ungeri? g?andu jkun il-post fejn jinsab i?-?entru tal-amministrazzjoni tag?ha.

102 Il-qorti tar-rinviju tesponi li l-applikazzjoni g?al re?istrazzjoni fir-re?istru tal-kumpanniji tal-emenda fl-uffi??ju rre?istrat ta' Cartesio ppre?entatha minn din tal-a??ar ?iet mi??uda mill-qorti inkarigata bi?-?amma ta' dan ir-re?istru min?abba li, fid-dritt Ungeri?, kumpannija inkorporata fl-Ungerija ma tistax fl-istess ?in tittrasferixxi l-uffi??ju rre?istrat tag?ha, kif iddefinit minn din il-li?i, barra mill-pajji? u tibqa' tkun su??etta g?al-li?i Ungeri?a b?ala l-li?i li tirregola l-istatut tag?ha.

103 Dan it-trasferiment jitlob li, l-ewwel nett, il-kumpannija ma tibqax te?isti u ti?i inkorporata mill-?did skont id-dritt tal-pajji? li fuq it-territorju tieg?u hija tixtieq tistabbilixxi l-uffi??ju rre?istrat il-?did tag?ha.

104 F'dan ir-rigward, il-Qorti tal-?ustizzja, fil-punt 19 tas-sentenza Daily Mail and General Trust, i??itata iktar 'il fuq, fakkret li kumpannija ma?luqa skont sistema legali nazzjonali tista' te?isti biss permezz tal-li?i nazzjonali li tiddetermina l-istabbiliment u l-funzjonament tag?ha.

105 Fil-punt 20 tal-istess sentenza, il-Qorti tal-?ustizzja qieset li l-li?ijiet tal-Istati Membri huma differenti sewwa f'dak li jirrigwarda kemm l-element ta' rabta mat-territorju nazzjonali mitlub sabiex ti?i inkorporata kumpannija kif ukoll il-possibbiltà, g?al kumpannija inkorporata b'mod konformi ma' din il-li?i, li temenda sussegwentement dan l-element ta' rabta. ?erti li?ijiet jitolbu li mhux biss l-

uffi??ju rre?istrat, i?da wkoll l-uffi??ju veru, ji?ifieri ?-?entru tal-amministrazzjoni tal-kumpannija, ikunu fit-territorju tal-Istati Membri kkon?ernati, b'mod li bidla fi?-?entru tal-amministrazzjoni barra minn dan it-territorju tissupponi x-xoljiment tal-kumpannija, bil-konsegwenzi kollha li xoljiment b?al dan jinvolvi fuq il-livell tad-dritt tal-kumpanniji. Li?ijiet o?ra jirrikonoxxu lill-kumpanniji d-dritt li jittrasferixxu ?-?entru tal-amministrazzjoni tag?hom barra mill-pajji?, i?da xi w?ud jissu??ettaw dan id-dritt g?al ?erti restrizzjonijiet, u l-konsegwenzi legali ta' dan it-trasferiment ivarjaw minn Stat Membru g?all-ie?or.

106 Barra minn dan, il-Qorti tal-?ustizzja indikat, fil-punt 21 ta' dik l-istess sentenza, li t-Trattat KEE ?a inkunsiderazzjoni din id-differenza fil-li?ijiet nazzjonali. Billi ddefinixxa, fl-Artikolu 58 tieg?u (li sar l-Artikolu 58 tat-Trattat KE, issa l-Artikolu 48 KE), l-kumpanniji li jistg?u jibbenefikaw mid-dritt ta' stabbiliment, it-Trattat KEE qieg?ed fuq l-istess livell l-uffi??ju rre?istrat, i?-?entru tal-amministrazzjoni u l-istabbiliment prin?ipali ta' kumpannija b?ala elementi ta' rabta.

107 Fis-sentenza tal-5 ta' Novembru 2002, Überseering (C-208/00, ?abra p. I-9919, punt 70), il-Qorti tal-?ustizzja, filwaqt li kkonfermat dawn il-kunsiderazzjonijiet, ikkunsidrat li l-possibbiltà, g?al kumpannija inkorporata skont il-li?i ta' Stat Membru, li tittrasferixxi l-uffi??ju rre?istrat tag?ha jew l-uffi??ju veru tag?ha, fi Stat Membru ie?or ming?ajr ma titlef il-personalità legali tag?ha li hija g?andha ta?t is-sistema legali tal-Istat Membru fejn ?iet inkorporata u, skont il-ka?, il-metodi ta' dan it-trasferiment, huma stabbiliti mil-li?i nazzjonali li skontha din il-kumpannija ?iet inkorporata. Minn dan hija kkonkludiet li Stat Membru g?andu l-possibbiltà li jimponi fuq kumpannija inkorporata skont is-sistema legali tag?ha restrizzjonijiet g?at-tibdil fl-uffi??ju veru tag?ha barra mit-territorju tieg?u sabiex din il-kumpannija tkun tista' ??omm il-personalità legali li hija tibbenefika minnha skont id-dritt ta' dan l-istess Stat Membru.

108 Je?tie? li ji?i enfasizzat ukoll li l-Qorti tal-?ustizzja waslet g?al din il-konklu?joni fuq il-ba?i tal-formulazzjoni tal-Artikolu 58 tat-Trattat KEE. Fil-fatt, billi f'dan l-artikolu ddefinixxa l-kumpanniji li jistg?u jibbenefikaw minn dan id-dritt ta' stabbiliment, it-Trattat KEE kkunsidra d-differenzi bejn il-li?ijiet nazzjonali li jirrigwardaw kemm l-element ta' rabta mitluba mill-kumpanniji li jirri?ultaw minn dawn il-li?ijiet kif ukoll il-possibbiltà u, skont il-ka?, il-metodi g?at-trasferiment tal-uffi??ju rre?istrat jew tal-uffi??ju veru, ta' kumpannija rregolata mid-dritt nazzjonali ta' Stat Membru g?al ie?or b?ala diffikultajiet li g?adhom ma ?ewx solvuti permezz tar-regoli fuq id-dritt ta' stabbiliment, i?da li g?andhom ji?u solvuti permezz ta' li?ijiet jew akkordji, li g?adhom ma mmaterjalizzawx (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi ??itati iktar 'il fuq Daily Mail and General Trust, punti 21 sa 23, u Überseering, punt 69).

109 G?aldaqstant, skont l-Artikolu 48 KE, fin-nuqqas ta' definizzjoni uniformi mog?tija mid-dritt Komunitarju tal-kumpanniji li jistg?u jibbenefikaw mid-dritt ta' stabbiliment abba?i ta' kriterju wie?ed ta' rabta li jiddetermina d-dritt nazzjonali applikabbli g?al kumpannija, il-kwistjoni jekk l-Artikolu 43 KE japplikax g?al kumpannija li tinvoka l-libertà fundamentali stabbilita minn dan l-artikolu, b?al, barra minn dan, dik dwar jekk persuna fi?ika hijiex ?ittadin ta' Stat Membru li tista', b'hekk, tibbenefika minn din il-libertà, tikkostitwixxi kwistjoni preliminari li, fl-istat attwali tad-dritt Komunitarju, tista' ting?ata risposta biss mid-dritt nazzjonali applikabbli. G?alhekk, huwa biss jekk ji?i vverifikat li din il-kumpannija tibbenefika effettivament mil-libertà ta' stabbiliment fid-dawl tal-kundizzjonijiet stabbiliti fl-Artikolu 48 KE li tqum il-kwistjoni dwar jekk din il-kumpannija tinstabx quddiem restrizzjoni g?al din il-libertà fis-sens tal-Artikolu 43 KE.

110 G?alhekk, Stat Membru jgawdi l-fakultà li jiddefinixxi kemm l-element ta' rabta mitlub minn kumpannija sabiex din tkun tista' ti?i kkunsidrata b?ala inkorporata skont id-dritt nazzjonali tieg?u u li tista', g?alhekk, tibbenefika mid-dritt ta' stabbiliment kif ukoll dak mitlub sabiex dan l-istatus jin?amm sussegwentement. Din il-fakultà tinkludi l-possibbiltà, g?al dan l-Istat Membru, li ma jippermettix lil kumpannija rregolata mid-dritt nazzjonali tieg?u li ??omm dan l-istatus meta hija

jkollha l-intenzjoni ter?a’ torganizza ru?ha fi Stat Membru ie?or billi tittrasferixxi l-uffi??ju rre?istrat tag?ha fit-territorju ta’ dan l-a??ar Stat, u b’hekk tikser l-element ta’ rabta previst mid-dritt nazzjonali tal-Istat Membru fejn ?iet inkorporata.

111 Madankollu, ka? b?al dan ta’ trasferiment tal-uffi??ju rre?istrat ta’ kumpannija inkorporata skont id-dritt ta’ Stat Membru fi Stat Membru ie?or ming?ajr bdil tal-li?i li g?aliha hija su??etta, g?andu jkun distint minn dak ta’ trasferiment ta’ kumpannija ta?t Stat Membru lejn Stat Membru ie?or bi bdil tad-dritt nazzjonali applikabbli, billi l-kumpannija ssir su??etta g?al-li?i nazzjonali tal-Istat Membru fejn ittrasferiet ru?ha.

112 Fil-fatt, f’dan l-a??ar ka?, il-fakultà, imsemmija fil-punt 110 ta’ din is-sentenza, mhux talli ma timplikax l-immunità tal-li?i nazzjonali fil-qasam ta’ inkorporazzjoni u ta’ xoljiment tal-kumpanniji fir-rigward tar-regoli tat-Trattat KE dwar il-libertà tal-istabbiliment, i?da, b’mod partikolari, ma titsax ti??ustifika li l-Istat Membru ta’ fejn ?iet inkorporata, billi jimponi x-xoljiment u l-istral? ta’ din il-kumpannija, jostakolalha milli ssir kumpannija ta’ dritt nazzjonali tal-Istat Membru l-ie?or sa fejn permess minn din il-li?i.

113 Ostakolu b?al dan g?all-bdil effettiv ta’ kumpannija b?al din, ming?ajr xoljiment u stral? minn qabel, f’kumpannija ta’ dritt nazzjonali tal-Istat Membru li fiha tixtieq ti?i trasferita jikkostitwixxi restrizzjoni g?al-libertà ta’ stabbiliment tal-kumannija kkon?ernata li, sakemm ma tkunx i??ustifikata minn ra?uni imperattiva ta’ interess ?enerali, hija pprojbita skont l-Artikolu 43 KE (ara f’dan is-sens, b’mod partikolari, is-sentenza CaixaBank France, i??itata iktar ’il fuq, punti 11 u 17).

114 Barra minn dan, g?andu ji?i kkonstatat li, minn wara s-sentenzi ??itati iktar ’il fuq Daily Mail and General Trust u Überseering, il-li?ijiet u l-akkordji fil-qasam tad-dritt tal-kumpanniji msemmija, rispettivament, fl-Artikoli 44(2)(g) KE u 293 KE g?adhom, sal-lum, ma ttrattawx id-differenza fil-li?ijiet nazzjonali msemmija f’dawn is-sentenzi u g?alhekk g?adhom ma temmewhiex.

115 Il-Kummissjoni madankollu ssostni li n-nuqqas ta’ li?i Komunitarja f’dan il-qasam, ikkonstat mill-Qorti tal-?ustizzja fil-punt 23 tas-sentenza Daily Mail and General Trust, i??itata iktar ’il fuq, imtela permezz tar-regoli Komunitarji fuq it-trasferiment tal-uffi??ju rre?istrat fi Stat Membru li jinsabu f’regolamenti b?ar-Regolamenti Nri 2137/85 u 2157/2001, dwar, rispettivament, il-Gruppi Ewropej b’Interess Ekonomiku u l-Istatut ta’ Kumpannija Ewropea, jew ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1435/2003, tat-22 ta’ Lulju 2003, dwar l-Istatut g?al So?jetà Kooperattiva Ewropea (?U L 207, p. 1), kif ukoll mil-li?i Ungeri?a adottata b’konsegwenza ta’ dawn ir-regolamenti.

116 Hija tqis li dawn ir-regoli jistg?u, u g?andhom, ji?u applikati *mutatis mutandis* g?at-trasferiment transkonfinali tal-uffi??ju veru ta’ kumpannija inkorporata skont id-dritt nazzjonali ta’ Stat Membru.

117 F’dan ir-rigward, g?andu ji?i kkonstatat li, g?alkemm dawn ir-regolamenti, adottati fuq il-ba?i tal-Artikolu 308 KE, effettivament jipprevedu sistema li tippermetti lill-entitajiet ?uridi?i ?odda li huma jistabbilixxu li jittrasferixxu l-uffi??ju rre?istrat tag?hom u, g?alhekk, anki l-uffi??ju veru tag?hom, li t-tnejn li huma g?andhom fil-fatt ikunu jinstabu fl-istess Stat Membru, fi Stat Membru ie?or ming?ajr ma jing?ata lok la g?ax-xoljiment tal-persuna ?uridika ori?inali u lanqas g?all-?olqien ta’ persuna ?uridika ?dida, dan it-trasferiment, madankollu, jinvolvi ne?essarjament bidla f’dak li jirrigwarda d-dritt nazzjonali applikabbli g?all-entità li tag?mel tali trasferiment.

118 Dan jirri?ulta, pere?empju, g?al Kumpannija Ewropea, mill-Artikoli 7 sa 9(1)(?)(ii) tar-Regolament Nru 2157/2001.

119 Fil-kaw?a prin?ipali, Cartesio tixtieq tittrasferixxi biss l-uffi??ju veru tag?ha mill-Ungerija fl-Italja filwaqt li tibqa’ kumpannija rregolata mid-dritt Ungeri?, u g?alhekk ming?ajr bidla f’dak li

jirrigwarda d-dritt nazzjonali applikabbli g?aliha.

120 G?aldaqstant, l-applikazzjoni *mutatis mutandis* tal-li?i Komunitarja li g?aliha tirreferi l-Kummissjoni, anki jekk din tapplika fil-ka? ta' trasferiment transkonfinali tal-uffi??ju rre?istrat ta' kumpannija rregolat mid-dritt nazzjonali ta' Stat Membru, fl-ebda ka? ma tista' twassal g?ar-ri?ultat mixtieq f'sitwazzjoni b?al dik fil-kaw?a prin?ipali.

121 Barra minn dan, f'dak li jirrigwarda r-rilevanza tas-sentenza SEVIC Systems, i??itata iktar 'il fuq, fuq il-prin?ipju stabbilit fis-sentenzi ??itati iktar 'il fuq Daily Mail and General Trust u Überseering, hemm lok ji?i kkonstatat li dawn is-sentenzi ma jirrigwardawx l-istess problema, b'mod li ma jistax ji?i sostnut li l-ewwel sentenza tippre?i?a l-portata tat-tnejn l-o?ra.

122 Fil-fatt, il-kaw?a li ta lok g?as-sentenza SEVIC Systems, i??itata iktar 'il fuq, kienet tirrigwarda r-rikonoxximent, fl-Istat Membru fejn ?iet inkorporata kumpannija, ta' operazzjoni ta' stabbiliment permezz ta' g?aqda transkonfinali mwettqa minn din il-kumpannija fi Stat Membru ie?or, sitwazzjoni li hija fundamentalment differenti mis-sitwazzjoni inkwistjoni fil-kaw?a li tat lok g?as-sentenza Daily Mail and General Trust, i??itata iktar 'il fuq. G?alhekk, is-sitwazzjoni inkwistjoni fil-kaw?a li tat lok g?as-sentenza SEVIC Systems, i??itata iktar 'il fuq, hija simili g?as-sitwazzjonijiet li kienu s-su??ett ta' sentenzi o?ra tal-Qorti tal-?ustizzja (ara s-sentenzi tad-9 ta' Marzu 1999, Centros, C-212/97, ?abra p. I-1459; Überseering, i??itata iktar 'il fuq, kif ukoll tat-30 ta' Settembru 2003, Inspire Art, C-167/01, ?abra p. I-10155).

123 F'dawn is-sitwazzjonijiet, il-kwistjoni preliminari li tirri?ulta mhijiex dik imsemmija fil-punt 109 ta' din is-sentenza, ji?ifieri jekk il-kumpannija kkon?ernata tistax ti?i kkunsidrata b?ala kumpannija li g?andha n-nazzjonalità tal-Istat Membru li skont il-li?i tieg?u hija ?iet inkorporata, i?da pjuttost il-kwistjoni ta' jekk din il-kumpannija, li huwa pa?ifiku li hija kumpannija tad-dritt nazzjonali ta' Stat Membru, tinsabx iffa??jata jew le b'restrizzjoni fl-e?er?izzju tad-dritt tag?ha ta' stabbiliment fi Stat Membru ie?or.

124 Fid-dawl ta' dak kollu li ntqal iktar 'il fuq, b?ala risposta g?ar-raba' domanda g?andu jing?ad li fl-istat attwali tad-dritt Komunitarju, l-Artikoli 43 KE u 48 KE g?andhom ji?u interpretati fis-sens li ma jipprekludux li?i ta' Stat Membru li tipprekludi lil kumpannija inkorporata skont il-li?i nazzjonali ta' dan l-Istat Membru milli tittrasferixxi l-uffi??ju rre?istrat tag?ha fi Stat Membru ie?or filwaqt li ??omm l-istatus tag?ha ta' kumpannija rregolata mil-li?i nazzjonali tal-Istat Membru li skont il-li?i tieg?u ?iet inkorporata.

Fuq l-ispejje?

125 Peress li l-pro?edura g?andha, fir-rigward tal-partijiet fil-kaw?a prin?ipali, in-natura ta' kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija din il-qorti li tidde?iedi fuq l-ispejje?. L-ispejje? sostnuti g?as-sottomissjoni tal-osservazzjonijiet lill-Qorti tal-?ustizzja, barra dawk tal-imsemmija partijiet, ma jistg?ux jit?allsu lura.

G?al dawn il-motivi, Il-Qorti tal-?ustizzja (Awla Manja) taqta' u tidde?iedi li:

1) Qorti b?all-qorti tar-rinviju, li quddieha tressaq appell minn de?i?joni ta' qorti inkarigata bi?-?amma tar-re?istru tal-kumpanniji li ?a?det applikazzjoni g?all-emenda ta' indikazzjoni f'dan ir-re?istru g?andha ti?i kkwalifikata b?ala qorti jew tribunal li jista' jressaq talba g?al de?i?joni preliminari skont l-Artikolu 234 KE, minkejja l-fatt li la d-de?i?joni ta' din il-qorti u lanqas l-e?ami ta' dan l-appell mill-qorti tar-rinviju ma jse??u fil-kuntest ta' pro?edura kontradittorja.

2) Qorti b?all-qorti tar-rinviju, li d-de?i?jonijiet tag?ha mog?tija fil-kuntest ta' kaw?a b?al dik fil-kaw?a prin?ipali jistg?u jkunu s-su??ett ta' appell fil-kassazzjoni, ma tistax tkun ikkwalifikata b?ala qorti jew tribunal li kontra d-de?i?jonijiet tieg?u ma jkunx hemm rimedju

?udizzjarju skont il-li?i nazzjonali, fis-sens tat-tielet paragrafu tal-Artikolu 234 KE.

3) Fil-pre?enza ta' regoli nazzjonali dwar id-dritt ta' appell minn de?i?joni li tordna rinviju g?al de?i?joni preliminari, li jipprovdu li l-kaw?a prin?ipali kollha tibqa' pendenti quddiem il-qorti tar-rinviju filwaqt li d-de?i?joni tar-rinviju biss tkun is-su??ett ta' appell limitat, it-tieni paragrafu tal-Artikolu 234 KE g?andu ji?i interpretat fis-sens li l-?urisdizzjoni li din id-dispo?izzjoni tat-Trattat tag?ti lil kull qorti nazzjonali sabiex tag?mel rinviju g?al de?i?joni preliminari quddiem il-Qorti tal-?ustizzja ma tistax titqieg?ed inkwistjoni bl-applikazzjoni ta' tali regoli, li jippermettu lill-qorti adita bl-appell tbiddel id-de?i?joni li tordna rinviju g?al de?i?joni preliminari quddiem il-Qorti tal-?ustizzja, twarrab dan ir-rinviju u tordna lill-qorti li tkun tat din id-de?i?joni tkompli bil-pro?eduri legali nazzjonali li kienu ?ew sospi?i.

4) Fl-istat attwali tad-dritt Komunitarju, l-Artikoli 43 KE u 48 KE g?andhom ji?u interpretati fis-sens li ma jipprekludux li?i ta' Stat Membru li tipprekludi lil kumpannija inkorporata skont il-li?i nazzjonali ta' dan l-Istat Membru milli tittrasferixxi l-uffi??ju rre?istrat tag?ha fi Stat Membru ie?or filwaqt li ??omm l-istatus tag?ha ta' kumpannija rregolata mil-li?i nazzjonali tal-Istat Membru li skont il-li?i tieg?u ?iet inkorporata.

Firem

* Lingwa tal-kaw?a: l-Ungeri?.